

HODNOTENIE FAKÚLT VYSOKÝCH ŠKÔL 2011

Ranking fakúlt vysokých škôl v SR
na základe porovnania ukazovateľov
kvantity a kvality vzdelávania a výskumu

*Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA),
november 2011*

Akademická rankingová a ratingová agentúra

Hodnotenie fakúlt vysokých škôl 2011

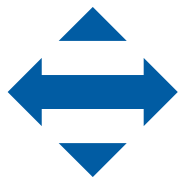
(c) Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA)
november 2011

ISBN 978-80-89472-13-0

Autori správy: Mgr. Juraj Barta, CFA; prof. Ing. Ferdinand Devínsky, DrSc.; Mgr. Michal Fedák; Ing. Ivana Kullová; Mgr. Matúš Masica; Miroslav Medved', MA, MSc.; doc. RNDr. Ivan Ostrovský, CSc.; prof. RNDr. Ján Pišút, DrSc.; prof. Ing. Ivan Štich, DrSc.

Za cenné pripomienky patrí poďakovanie členom Odbornej rady, ako i členom Správnej rady ARRA.

Partneri správy:

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Mediálny partner:

TREND

Obsah

1.	Zhrnutie zistení	5
2.	Kritéria a metodológia hodnotenia 2011	6
2.1	Úvod	6
2.2	Základné princípy zostavenia rankingu	7
2.3	Rozdelenie fakúlt do skupín	8
2.4	Bonifikácia mladých fakúlt	14
2.5	Prehľad kritérií 2011	15
3.	Výsledky hodnotenia	22
3.1	Skupina TECH	22
3.2	Skupina PRIR	24
3.3	Skupina MED	25
3.4	Skupina AGRO	27
3.5	Skupina EKONOM	28
3.6	Skupina OSTATNE SPOL	29
3.7	Skupina FILOZOF	31
3.8	Skupina PRAV	32
3.9	Skupina PEDAGOG	33
3.10	Skupina UMEL	35
3.11	Skupina TEOLOG	36
4.	O ARRA	38

PRÍLOHA

Grafy k jednotlivým indikátorom v rámci skupín odborov (za roky 2008, 2009, 2010)

1. Zhrnutie zistení

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) predkladá v poradí **siedme hodnotenie** fakúlt slovenských vysokých škôl, ktoré sa opäť opiera o verejne dostupné a overiteľné údaje o kvalite vzdelávania a výskumu jednotlivých fakúlt za rok 2010¹.

Hodnotených bolo spolu **109 fakúlt**, resp. monofakultných škôl, z toho **104 fakúlt verejných a 5 fakúlt súkromných vysokých škôl v 11 skupinách odborov**.

V tomto roku ARRA **obohatila kritériá hodnotenia o dva nové indikátory vzdelávania** (zahraničné mobility – SV9 a absolventská (ne)zamestnanosť – SV10) a **dva nové indikátory výskumu** (korelácia medzi počtom doktorandov a počtom publikácií – VV4b, resp. počtom citácií – VV4c, t.j. „doktorandský paradox“). Významne tiež bola **modifikovaná metodika** pri kritériách týkajúcich sa publikácií a citácií v skupinách **EKONOM a OSTATNÉ SPOL**, ktorých vedecká produkcia je počnúc týmto rokom v súlade so zahraničnými trendmi hodnotená **výhradne prostredníctvom medzinárodných databáz** (Web of Knowledge).

Napriek zmenám metodiky možno konštatovať, že výrazné relatívne zmeny oproti minuloročnému rankingu boli zaznamenané len výnimočne. Vo viacerých skupinách zostali **na 1. mieste tradiční (niekoľkoroční) lídri**, ako je Univerzita veterinárneho lekárstva (AGRO), Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU (TECH), Jesseniova lekárska fakulta UK (MED) a Evanjelická bohoslovecká fakulta UK (TEOLOG).

U drvivej väčšiny hodnotených skupín fakúlt bol v roku 2010 oproti roku 2009 zaznamenaný **výrazný pokles celkových výskumných grantov**, v niektorých prípadoch dokonca až o 40% (skupiny MED a UMEL). Výnimkami sú fakulty v skupinách EKONOM a PEDAGOG, ktoré ako celky zaznamenali grantový nárast, a to najmä v dôsledku zvýšenia výskumných grantov zo zahraničia.

Spoločným menovateľom pre takmer všetky skupiny fakúlt bol tiež **nárast počtu doktorandov** v pomere k počtu študentov 1. a 2. stupňa. Tento jav však nemožno považovať za jednoznačne pozitívny (napriek tomu, že by mal indikovať posilnenie výskumného potenciálu fakúlt), a to vzhľadom na fakt, že **celková vedecká produkcia** fakúlt slovenských vysokých škôl sa zlepšila len nepatrne.

Dokazuje to aj pridanie dvoch kritérií „**doktorandského paradoxu**“, ktoré takmer všetkým fakultám v hodnotení **znižili bodové hodnotenie**. Možno teda konštatovať, že väčšina fakúlt slovenských vysokých škôl **má veľký počet doktorandov**, a teda budúcich výskumných pracovníkov, samotný **výskum fakulty je však relatívne slabý**. Výnimky, ktoré majú pozitívny pomer počtu doktorandov k celkovej vedeckej produkcii, však existujú v každej skupine fakúlt. Ako príklad môžeme uviesť prípad Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU a Fakulty elektrotechniky a informatiky STU, ktorých spoločný podiel doktorandov na celkovom počte doktorandov skupiny TECH je len 18%, avšak spoločný podiel na celkovom počte publikácií skupiny až 46% a citácií dokonca 69%².

Z hľadiska internacionalizácie štúdia treba vyzdvihnúť **pozitívny fakt**, že tri fakulty zo skupiny MED (Jesseniova lekárska fakulta UK, Lekárska fakulta UK a Farmaceutická fakulta UK) majú **veľmi vysoký podiel zahraničných študentov** (23% – 27%). Treba však uviesť, že ide o výnimku v slovenskom vysokoškolskom prostredí, keďže priemerne majú všetky fakulty až desaťnásobne menej zahraničných denných študentov a na spomínaných fakultách skupiny MED teda študuje až polovica zo všetkých cudzincov na slovenských vysokých školách.

1) resp. za obdobie rokov 2001-2010 (publikácie a citácie v databáze Web of Knowledge) a obdobie rokov 2008-2010 (publikácie a citácie v databáze CREPČ).

2) Berieme do úvahy len medzinárodné databázy a priemerné hodnoty za obdobie posledných troch rokov.

Po prvýkrát boli do hodnotenia ARRA zarátané aj **mobility študentov**. Z výsledkov vyplýva, že fakulty slovenských vysokých škôl vyslali v roku 2010 prostredníctvom programu ERASMUS a štipendií SAIA do zahraničia 2,1% svojich denných študentov, čo je **pomerne nízky podiel**. Našli sa však aj výnimky, ktoré prekonalí 10%-nú métu (Fakulta výtvarných umení AU s 13,9% či Fakulta managementu UK s 12,2%).

Ešte **priepastnejšie rozdiely** bolo možné pozorovať pri hodnotách **absolventskej nezamestnanosti**, pričom je pravdou, že najväčší podiel nezamestnaných mali inštitúcie so sídlom na východnom Slovensku (Fakulta verejnej správy UPJŠ 16,1%, Fakulta umení TUKE 14,5%) a čísla blízke nule vykazovali najmä fakulty v Bratislavskom kraji. Za zaradenie daného indikátora do hodnotenia však hovorí fakt, že absolventom nie sú kladené prekážky v tom, aby si v prípade nedostatku pracovných príležitostí hľadali uplatnenie i mimo svojho regiónu.

V tohtoročnom hodnotení sa po prvý krát objavuje **až päť súkromných vysokých škôl** (resp. fakúlt). Možno konštatovať, že napriek istému znevýhodneniu v grantovej oblasti a v zahraničných mobilitách **obstáli v porovnaní s fakultami verejných vysokých škôl dobre**. Ani v jednom prípade sa súkromná vysoká škola neocitla na poslednom mieste rebríčka a mnohé kritériá plnili medzi najlepšimi spomedzi hodnotených fakúlt v skupine. Spomenúť možno najmä vynikajúce umiestnenie Fakulty ekonómie a podnikania PEVŠ (5. zo 14. v skupine EKONOM), ktoré si zaslúžila najmä vďaka publikáciám a citáciám v medzinárodných databázach.

2. Kritériá a metodológia hodnotenia 2011

2.1 Úvod

Prvé hodnotenie (ranking) slovenských vysokých škôl a ich fakúlt zverejnila ARRA **v roku 2005**. Dovtedy sa žiadna štátna či neštátna inštitúcia systematickým hodnotením vedeckého a pedagogického výkonu vysokých škôl na Slovensku nezaoberala. Činnosť i poslanie Akreditačnej komisie SR sa od činnosti a poslania ARRA líšia.

Cieľom rankingu ARRA je poskytnúť širokej verejnosti a najmä uchádzačom o štúdium na VŠ prehľad zostavený na základe použitia čitateľných a všeobecne zrozumiteľných kritérií, ktorý im **pomôže rozhodnúť sa pre štúdium** na konkrétnej škole/fakulte. Ambíciou nášho rankingu, tak ako je zvykom pri zahraničných rankingoch, je tiež **iniciovať súťaživosť** medzi inštitúciami poskytujúcimi vysokoškolské vzdelávanie a tým aj pozitívne zmeny v slovenskom vysokom školstve.

K výberu kritérií rankingu ARRA a k zostaveniu používanej metodiky v roku 2005 podstatne prispeli diskusie s odborníkmi, ktorých pre ARRA zabezpečila **Svetová banka** – s Dr. Donom Thornhillom a Dr. Lewisom Purserom, ako aj s viacerými členmi akademickej obce na Slovensku (najmä s členmi Odbornej rady ARRA) a v zahraničí. Základný princíp hodnotenia sa rokmi nemení – **verejne dostupné kvantitatívne údaje** sú rozdelené do dvoch základných skupín – **vzdelávanie** (počty študentov, pedagógov, atraktivita štúdia) a **výskum** (počty publikácií a citácií, granty a doktorandské štúdium).

Kritériá a metodika použité v tejto správe nevyhnutne vychádzajú z predchádzajúcich správ ARRA³, ich aktuálna modifikácia však zároveň reflektuje medzinárodné trendy a vývoj v oblasti hodnotenia vysokých škôl.

3) Všetky predchádzajúce správy ARRA počnúc rokom 2005 sú k dispozícii na stiahnutie na: www.arra.sk/hodnotenie-vysokych-skol

Rovnako ako po minulé roky, **základnými zdrojmi** pre ranking ARRA zostávajú separáty Ústavu informácií a prognóz školstva SR (UIPŠ), štatistiky Ministerstva školstva SR a medzinárodná databáza vedeckých prác Web of Knowledge (WoK). V prípade vybraných humanitných a spoločenskovedných fakúlt sú dáta opäť rozšírené o údaje o ich publikáciách nezahrnutých v medzinárodne používaných databázach, ktoré získavame z domácej databázy Centrálného registra evidencie publikačnej činnosti (CREPČ).

Podkladové zdroje pre každé kritérium, rovnako ako aj zdôvodnenie nových a modifikovaných kritérií, uvádzame v nasledujúcich častiach tejto kapitoly.

Aj tento rok boli oslovené všetky súkromné vysoké školy, aby na svojej web stránke zverejnili tie údaje, ktoré nie sú verejne prístupné. **Päť⁴ súkromných vysokých škôl** (resp. fakúlt) nám v tomto smere vyšlo v ústrety, a preto bolo možné zaradiť ich do tohtoročného hodnotenia v skupinách zodpovedajúcim ich zameraniu. Akokoľvek, ich plnohodnotnému zaradeniu bráni fakt, že nimi poskytnuté údaje **nie sú verifikované treťou inštitúciou**, a preto dané školy v tabuľke uvádzame s odlišným typom písma. Zdôrazniť treba i fakt, že **súkromné vysoké školy nemali ani v roku 2010 prístup k výskumným grantom KEGA a VEGA**, čo ich v rankingu ARRA mierne znevýhodňuje oproti verejným vysokým školám. O to viac si vážime postoj tých súkromných vysokých škôl, ktoré sa napriek uvedenému znevýhodneniu nebránia porovnaniu s verejnými vysokými školami.⁵

2.2 Základné princípy tvorby rankingu ARRA

Ako v doterajších hodnoteniach, tak aj v tejto správe spočíval postup pri hodnotení vysokých škôl v nasledujúcich **krokoch**:

- v rozdelení fakúlt do **jedenástich odborovo charakteristických skupín** tak, aby sa porovnávali len fakulty, ktoré majú podobné zameranie a podobné podmienky práce (podľa upraveného Frascati manuálu⁶);
- vo výbere kritérií, ktoré súvisia s kvalitou vzdelávania a výskumu na jednotlivých vysokých školách a v priradení istého počtu bodov každej fakulte za výkon v tom ktorom kritériu. Kritériá sú usporiadané do skupín a za každú skupinu získava fakulta istý počet bodov. Počet bodov fakulty je uvedený ako pomerná percentuálna hodnota plnenia kritéria k hodnote najlepšie plneného kritéria (t.j. najlepšia fakulta dosiahne vždy 100 bodov);
- v pridelení sumárneho bodového hodnotenia fakultám, ktoré je vyjadrené ako **priemer bodového ohodnotenia všetkých kritérií**, t.j. poradie fakúlt v jednotlivých skupinách odborov je dané ich priemerným bodovým ziskom za všetky skupiny kritérií.

Základné **princípy** rankingu ARRA:

- kritériá sú zamerané na **intenzitu výkonu**, nie na celkový výkon, to znamená, že sa berie do úvahy veľkosť fakulty;
- základom pre zostavenie rankingu sú **verejne dostupné a overiteľné, t.j. nespochybniteľné zdroje**, okrem odôvodnených a zdôvodnených výnimiek;
- ARRA hodnotí všetky fakulty verejných vysokých škôl, ktoré majú ukončený **minimálne jeden vzdelávací cyklus na 1. stupni vzdelávania** (t.j. sú staršie ako tri roky) a tie súkromné vysoké školy, ktoré

4) Za ústretovosť treba poďakovať aj Fakulte práva Janka Jesenského Vysokiej školy v Sládkovičove, ktorá však vzhľadom na fakt, že nedisponovala kompletnými údajmi o počtoch citácií na svoje publikácie, nemohla byť zaradená do aktuálneho hodnotenia.

5) V aktuálne pripravovanej novele vysokoškolského zákona je upravené aj zrovnoprávnenie súkromných vysokých škôl s verejnými v oblasti financovania vedy a výskumu, a teda umožnenie prístupu ku grantom KEGA a VEGA aj súkromným vysokým školám. Daný návrh považujeme za jednoznačne pozitívny krok.

6) Frascati Manual (6. vydanie, OECD 2002, Paríž, s. 67) delí odbory vedy a techniky do šiestich skupín. S cieľom hodnotiť fakulty v čo najhomogénnejších skupinách ARRA od roku 2009 delí skupiny HUM a SPOL na menšie skupiny podľa príbuzného odborného zamerania fakúlt.

poskytli svoje údaje inak nedostupné z verejných zdrojov. Fakulty/školy mladšie ako 10 rokov sú pre účely hodnotenia bonifikované;

- hodnotenie ARRA, tak ako je uvedené v jednotlivých krokoch vyššie, je založené **na relatívnej stupnici**, ktorá ako porovnávaciu hodnotu používa **výkon najlepšej fakulty v danej skupine za daný rok**. To znamená, že zmena postavenia v rebríčku predstavuje zmenu vo výkone voči súčasne najlepšiemu v skupine, t.j. **relatívnu, nie absolútnu zmenu výkonu** oproti predošlému roku;
- rovnako ako iné hodnotenia, aj ranking ARRA **treba vnímať s prihliadnutím na použité kritériá**. Je potrebné si uvedomiť, že každý ranking poskytuje obraz o fakulte vysokej školy a jej postavení medzi ostatnými vysokými školami výlučne optikou daných kritérií, čo znamená, že použitím iných kritérií by poradie fakulty v rebríčku mohlo byť odlišné.⁷

NOVINKA – Zmenou oproti minulým rokom je, že tento rok **neponúkame rebríček vysokých škôl/univerzít**. ARRA ani doteraz nevypracúvala kumulatívnu tabuľku poradia všetkých slovenských vysokých škôl, ponúkala však rebríček vysokých škôl v rámci jednotlivých skupín odborov, kde poradie vysokej školy bolo dané bodovým ziskom fakulty, resp. priemerom bodových ziskov viacerých fakúlt danej školy, ktoré sú v skupine zaradené. Tento rebríček mal však podľa nášho názoru zmatečný efekt a odvádzať pozornosť od základného princípu rankingu ARRA, ktorým je hodnotiť výkon jednotlivých fakúlt.

2.3 Rozdelenie fakúlt do skupín

Počnúc rokom 2009 delí ARRA fakulty vysokých škôl do nasledujúcich jedenástich skupín:

- **technické vedy (TECH)** – stavebné inžinierstvo, elektroinžinierstvo, informatika, elektronika, strojárstvo a iné technické odbory;
- **prírodné vedy (PRIR)** – matematika, fyzikálne, chemické a biologické vedy a vedy o zemi a životnom prostredí;
- **lekárske vedy (MED)** – všeobecné lekárstvo a stomatológia, klinická medicína, farmaceutické vedy, ošetrovateľstvo a zdravotníctvo;
- **pôdohospodárske vedy (AGRO)** – poľnohospodárstvo, lesníctvo, veterinárna medicína a príbuzne zamerané odbory;
- **ekonomické vedy (EKONOM)** – ekonomické fakulty;
- **ostatné spoločenské vedy (OSTATNÉ SPOL)** – fakulty spoločenských vied so zameraním na verejnú správu, medzinárodné vzťahy, politicko-ekonomickú vedu, masmediálnu komunikáciu a iné príbuzné odbory;
- **filozofické vedy (FILOZOF)** – filozofia, história, jazyky, literatúra a iné príbuzne zamerané odbory;
- **právne vedy (PRAV)** – právnické fakulty;
- **pedagogické vedy (PEDAGOG)** – pedagogické fakulty;
- **teologické vedy (TEOLOG)** – teologické fakulty;
- **umenie (UMEL)** – fakulty zamerané na dramatické, filmové a výtvarné umenie.

Tabuľka 1: Zoznam skupín fakúlt a vysokých škôl a ich skratky použité v správe (v abecednom poradí podľa názvu vysokej školy; červeným sú označené fakulty/školy, ktoré vstupujú do hodnotenia po prvý krát a podčiarknuté sú súkromné vysoké školy)⁸

7) Z rankingu ARRA sa teda nedajú zistiť informácie napr. o atmosfére na fakulte, inovatívnosti výučby či o spokojnosti študentov. Podklady k týmto subjektívnemu hodnoteniu podliehajúcim údajom sa totiž nenachádzajú v žiadnych všeobecných dôveryhodných štatistikách a databázach, na ktorých je ranking ARRA postavený.

8) Pokiaľ sa na ARRA obráti predstaviteľ určitej fakulty s tým, že na základe relevantného a objektívneho dôvodu navrhuje preradenie svojej fakulty do inej skupiny odborov, ARRA bude takýto návrh pre nasledujúce hodnotenia akceptovať.

Škola	Fakulta	Skupina	Skratka
Akadémia umení v Banskej Bystrici			AU
Akadémia umení	Fakulta dramatických umení	UMEL	FDU AU
Akadémia umení	Fakulta múzických umení	UMEL	FMU AU
Akadémia umení	Fakulta výtvarných umení	UMEL	FVU AU
Ekonomická univerzita v Bratislave			EU
Ekonomická univerzita	Fakulta hospodárskej informatiky	EKONOM	FHI EU
Ekonomická univerzita	Fakulta medzinárodných vzťahov	OSTATNE SPOL	FMEV EU
Ekonomická univerzita	Fakulta podnikového manažmentu	EKONOM	FPM EU
Ekonomická univerzita	Národohospodárska fakulta	EKONOM	NHF EU
Ekonomická univerzita	Obchodná fakulta	EKONOM	OF EU
Ekonomická univerzita	Podnikovohospodárska fakulta	EKONOM	PHF EU
Katolícka univerzita v Ružomberku			KU
Katolícka univerzita	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF KU
Katolícka univerzita	Pedagogická fakulta	PEDAGOG	PedF KU
Katolícka univerzita	Fakulta zdravotníctva	MED	FZ KU
Katolícka univerzita	Teologická fakulta	TEOLOG	TF KU
Paneurópska vysoká škola			PEVŠ
<i>Paneurópska vysoká škola</i>	<i>Fakulta ekonómie a podnikania</i>	<i>EKONOM</i>	<i>FEP PEVŠ</i>
<i>Paneurópska vysoká škola</i>	<i>Fakulta práva</i>	<i>PRAV</i>	<i>FP PEVŠ</i>
Prešovská univerzita v Prešove			PU
Prešovská univerzita	Fakulta humanitných a prírodných vied	FILOZOF	FHPriV PU
Prešovská univerzita	Fakulta manažmentu	EKONOM	FM PU
Prešovská univerzita	Fakulta športu	PEDAGOG	FŠ PU
Prešovská univerzita	Fakulta zdravotnícka	MED	FZ PU
Prešovská univerzita	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF PU
Prešovská univerzita	Gréckokatolícka teologická fakulta	TEOLOG	GKTF PU
Prešovská univerzita	Pedagogická fakulta	PEDAGOG	PedF PU
Prešovská univerzita	Pravoslávna bohoslovecká fakulta	TEOLOG	PBF PU

Škola	Fakulta	Skupina	Skratka
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre			SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov	AGRO	FAPZ SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta biotechnológie a potravinárstva	AGRO	FBP SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta ekonomiky a manažmentu	EKONOM	FEM SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja	OSTATNE SPOL	FEŠRR SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva	AGRO	FZKI SPU
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Technická fakulta	TECH	TF SPU
Slovenská technická univerzita v Bratislave			STUBA
Slovenská technická univerzita	Fakulta architektúry	TECH	FA STU
Slovenská technická univerzita	Fakulta elektrotechniky a informatiky	TECH	FEI STU
Slovenská technická univerzita	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie	TECH	FCHPT STU
Slovenská technická univerzita	Fakulta informatiky a informačných technológií	TECH	FIIT STU
Slovenská technická univerzita	Materiálovotechnologická fakulta	TECH	MTF STU
Slovenská technická univerzita	Stavebná fakulta	TECH	SvF STU
Slovenská technická univerzita	Strojnícka fakulta	TECH	SjF STU
Stredoeurópska vysoká škola v Skalici		OSTATNÉ SPOL	SVŠS
Technická univerzita v Košiciach			TUKE
Technická univerzita Košice	Ekonomická fakulta	EKONOM	EF TUKE
Technická univerzita Košice	Fakulta BERG	TECH	FBERG TUKE
Technická univerzita Košice	Fakulta elektrotechniky a informatiky	TECH	FEI TUKE
Technická univerzita Košice	Fakulta umení	UMEL	FU TUKE
Technická univerzita Košice	Fakulta výrobných technológií	TECH	FVT TUKE
Technická univerzita Košice	Hutnícka fakulta	TECH	HF TUKE
Technická univerzita Košice	Stavebná fakulta	TECH	SvF TUKE
Technická univerzita Košice	Letecká fakulta	TECH	LF TUKE
Technická univerzita Košice	Strojnícka fakulta	TECH	SjF TUKE

Škola	Fakulta	Skupina	Skratka
Technická univerzita vo Zvolene			TUZVO
Technická univerzita Zvolen	Drevárska fakulta	AGRO	DF TUZVO
Technická univerzita Zvolen	Fakulta ekológie a environmentalistiky	PRIR	FEE TUZVO
Technická univerzita Zvolen	Fakulta environmentálnej a výrobnjej technológie	TECH	FEVT TUZVO
Technická univerzita Zvolen	Lesnícka fakulta	AGRO	LF TUZVO
Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne			TUAD
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	Fakulta mechatroniky	TECH	FM TUAD
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	Fakulta priemyselných technológií	TECH	FPT TUAD
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	Fakulta sociálno–ekonomických vzťahov	OSTATNE SPOL	FSEV TUAD
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	Fakulta špeciálnej techniky	TECH	FŠT TUAD
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	Fakulta zdravotníctva	MED	FZ TUAD
Trnavská univerzita v Trnave			TUAD
Trnavská univerzita	Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce	MED	FZSP TU
Trnavská univerzita	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF TU
Trnavská univerzita	Pedagogická fakulta	PEDAGOG	PedF TU
Trnavská univerzita	Právnická fakulta	PRAV	PraF TU
Trnavská univerzita	Teologická fakulta	TEOLOG	TF TU
Univerzita Komenského v Bratislave			UK
Univerzita Komenského	Evanjelická bohoslovecká fakulta	TEOLOG	EBF UK
Univerzita Komenského	Fakulta managementu	EKONOM	FM UK
Univerzita Komenského	Fakulta matematiky, fyziky a informatiky	PRIR	FMFI UK
Univerzita Komenského	Fakulta sociálnych a ekonomických vied	OSTATNE SPOL	FSEV UK
Univerzita Komenského	Fakulta telesnej výchovy a športu	PEDAGOG	FTVŠ UK
Univerzita Komenského	Farmaceutická fakulta	MED	FaF UK
Univerzita Komenského	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF UK
Univerzita Komenského	Jesseniova lekárska fakulta	MED	JLF UK
Univerzita Komenského	Lekárska fakulta	MED	LF UK
Univerzita Komenského	Pedagogická fakulta	PEDAG	PedF UK
Univerzita Komenského	Právnická fakulta	PRAV	PraF UK
Univerzita Komenského	Prírodovedecká fakulta	PRIR	PriF UK
Univerzita Komenského	Rímskokat. bohoslovecká fakulta	TEOLOG	RKCMBF UK

Škola	Fakulta	Skupina	Skratka
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre			UKF
Univerzita Konštantína Filozofa	Fakulta prírodných vied	PRIR	FPriV UKF
Univerzita Konštantína Filozofa	Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva	MED	FSVZ UKF
Univerzita Konštantína Filozofa	Fakulta stredoeurópskych štúdií	OSTATNE SPOL	FSS UKF
Univerzita Konštantína Filozofa	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF UKF
Univerzita Konštantína Filozofa	Pedagogická fakulta	PEDAGOG	PedF UKF
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici			UMB
Univerzita Mateja Bela	Ekonomická fakulta	EKONOM	EF UMB
Univerzita Mateja Bela	Fakulta humanitných vied	FILOZOF	FHV UMB
Univerzita Mateja Bela	Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov	OSTATNE SPOL	FPV UMB
Univerzita Mateja Bela	Fakulta prírodných vied	PRIR	FPriV UMB
Univerzita Mateja Bela	Pedagogická fakulta	PEDAGOG	PedF UMB
Univerzita Mateja Bela	Právnická fakulta	PRAV	PraF UMB
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach			UPJŠ
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Filozofická fakulta	FILOZOF	FIF UPJŠ
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Fakulta verejnej správy	OSTATNE SPOL	FVS UPJŠ
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Lekárska fakulta	MED	LF UPJŠ
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Právnická fakulta	PRAV	PraF UPJŠ
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Prírodovedecká fakulta	PRIR	PriF UPJŠ
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave			UCM
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	Fakulta masmediálnej komunikácie	OSTATNE SPOL	FMK UCM
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	Fakulta prírodných vied	PRIR	FPriV UCM
Univerzita sv. Cyrila a Metoda	Filozofická fakulta	FILOZOF	FiF UCM
Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach		AGRO	UVL

Škola	Fakulta	Skupina	Skratka
Vysoká škola múzických umení v Bratislave			VŠMU
Vysoká škola múzických umení	Divadelná fakulta	UMEL	DF VŠMU
Vysoká škola múzických umení	Filmová a televízna fakulta	UMEL	FTF VŠMU
Vysoká škola múzických umení	Hudobná a tanečná fakulta	UMEL	HTF VŠMU
Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave		UMEL	VŠVU
Žilinská univerzita v Žiline			ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Elektrotechnická fakulta	TECH	EF ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Fakulta PEDAS	EKONOM	FPEDAS ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Fakulta prírodných (humanitných) vied ⁹	PRIR	FPriV ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Fakulta riadenia a informatiky	TECH	FRI ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Fakulta špeciálneho inžinierstva	OSTATNE SPOL ¹⁰	FŠI ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Stavebná fakulta	TECH	SvF ŽU
Žilinská univerzita v Žiline	Strojnícka fakulta	TECH	SjF ŽU
Univerzita J. Selyeho v Komárne			UJS
Univerzita J. Selyeho	Ekonomická fakulta		EF UJS
Univerzita J. Selyeho	Fakulta reformovanej teológie		FRT UJS
Univerzita J. Selyeho	Pedagogická fakulta		PedF UJS
Vysoká škola zdravotníctva a soc. práce sv. Alžbety		MED	VŠSA
Vysoká škola medz. podnikania ISM Slovakia v Prešove		EKONOM	VŠMP

- 9) Fakulta prírodných vied Žilinskej univerzity v Žiline sa 20. decembra 2010 na základe rozhodnutia Ministerstva školstva SR pretransformovala na Fakultu humanitných vied. Keďže v roku 2010 fakulta fungovala ešte pod starým názvom, v aktuálnom hodnotení zostáva zaradená do skupiny prírodovedných odborov PRIR. Od budúceho roka fakultu začneme hodnotiť v skupine humanitných odborov FILOZOF.
- 10) Fakulta bola v minulých rokoch zaradená do skupiny TECH. Vzhľadom na jej prevažujúce zameranie, ktorým je bezpečnostný manažment, sme sa tento rok rozhodli preradiť ju do skupiny OSTATNÉ SPOL.

2.4 Bonifikácia mladších fakúlt

ARRA bonifikuje (zvýhodňuje) pri niektorých výskumných kritériách fakulty, ktoré **existujú kratšie ako desať rokov**. Ide o kritériá, kde hodnota parametra závisí od času (skúma sa desaťročné obdobie) – konkrétne kritériá publikácií a citácií. Bonifikácia prispieva k tomu, aby bolo možné porovnať aj mladšie fakulty (najmenej však tri roky staré) v daných kritériách so staršími fakultami. Zoznam fakúlt so zodpovedajúcim bonifikačným faktorom pre sledované obdobie uvádza Tabuľka č. 2.

Tabuľka 2: Fakulty, ktoré boli v hodnotení 2011 bonifikované (v chronologickom poradí podľa začiatku fungovania fakulty; podčiarknuté sú súkromné vysoké školy)

Škola	Fakulta	Začiatok fungovania fakulty	Bonifikačný faktor
Univerzita Komenského	Fakulta sociál. a ekonomických vied	2002	10/8
Prešovská univerzita	Fakulta zdravotníckych odborov	2002	10/8
Katolícka univerzita	Filozofická fakulta	2002	10/8
Katolícka univerzita	Pedagogická fakulta	2002	10/8
Univerzita Konštantína Filozofa	Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva	2002	10/8
Žilinská univerzita	Fakulta špeciálneho inžinierstva	2002	10/8
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta biotechnológie a potravinárstva	2002	10/8
Katolícka univerzita	Teologická fakulta	2003	10/7
<u>Vysoká škola sv. Alžbety</u>	<u>Vysoká škola sv. Alžbety</u>	<u>2003</u>	<u>10/7</u>
Slovenská poľnohospodárska univerzita	Fakulta európskych štúdií a reg. rozvoja	2004	10/6
Univerzita J. Selyeho	Ekonomická fakulta	2004	10/6
Univerzita J. Selyeho	Fakulta reformovanej teológie	2004	10/6
Univerzita J. Selyeho	Pedagogická fakulta	2004	10/6
Slovenská technická univerzita	Fakulta informatiky a informač. technológií	2004	10/6
Technická univerzita Košice	Letecká fakulta	2004	10/6
Prešovská univerzita	Fakulta manažmentu	2004	10/6
Prešovská univerzita	Fakulta športu	2004	10/6
Katolícka univerzita	Fakulta zdravotníctva	2004	10/6
Univerzita Konštantína Filozofa	Fakulta stredoeurópskych štúdií	2004	10/6
Paneurópska vysoká škola	Fakulta ekonomie a podnikania	2005	10/5
Paneurópska vysoká škola	Fakulta práva	2005	10/5
<u>Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove</u>	<u>Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove</u>	2005	10/5
<u>Stredoeurópska vysoká škola v Skalici</u>	<u>Stredoeurópska vysoká škola v Skalici</u>	2006	10/4
Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne	Fakulta zdravotníctva	2007	10/3
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	Filozofická fakulta	2007	10/3

2.5 Prehľad kritérií 2011

Počnúc prvým rankingom ARRA v roku 2005 sú kritériá hodnotenia postavené na verejne dostupných kvantitatívnych údajoch, ktoré sú skombinované tak, aby dávali prehľad o kvalite ponúkaného štúdia. Kritériá sú rozdelené do dvoch základných skupín – **vzdelávanie** (počty študentov, pedagógov, atraktivita štúdia) a **výskum** (počty publikácií a citácií, granty a doktorandské štúdium). Na kvantitatívnych (scientometrických) údajoch, ktoré odrážajú kvalitu, sú postavené aj prestížne medzinárodné rankingy, ako je Šanghajský rebríček (ARWU), či Times HE.

Ranking ARRA nezostal od roku 2005 nemenný – v rokoch 2006, 2007 a 2009 boli doplnené a pozmenené niektoré kritériá. **Zmenou oproti predchádzajúci rokom je aj aktuálny ranking.** Okrem menších úprav názvov niektorých kritérií boli **pridané štyri úplne nové kritériá.** Taktiež sme uskutočnili **metodickú zmenu týkajúcu sa započítavania publikácií (a ich citácií) mimo databázy Web of Knowledge** pre vybrané skupiny humanitných a spoločenských vied.

NOVINKA – Práve z dôvodu metodických zmien v tohtoročnom rankingu **neponúkame relatívnu bodovú zmenu oproti minulému roku,** a teda o koľko bodov sa konkrétna fakulta kvalitatívne zlepšila, či zhoršila. Všímame si však postavenie v rebríčku a posun/pokles oproti minulému roku.

V ďalšom texte ponúkame základný **prehľad a odôvodnenie kritérií 2011:**

VZDELÁVANIE

SV1 – Počet učiteľov na sto študentov denného a externého štúdia v roku 2010

Názov kritéria sme oproti minulému roku upravili tak, aby bolo zrejmé, že za najlepšiu hodnotu sa berie najvyššia hodnota (t.j. najviac učiteľov pripadajúcich na sto študentov) a nie inverzná hodnota (čo malo v predchádzajúcich rokoch zmätočný efekt). Kritérium sa však svojou podstatou nezmenilo, zdôvodnením jeho zaradenia do hodnotenia stále zostáva predpoklad, že čím vyšší je počet učiteľov v pomere ku študentom, tým vyššia je pravdepodobnosť, že sa učitelia môžu študentom individuálne, resp. dôkladnejšie, a teda kvalitnejšie, venovať. Berú sa do úvahy všetci študenti 1. a 2. stupňa štúdia, keďže doktorandské štúdium má odlišný charakter.

Zdroj údajov: *Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.*¹¹

SV2 – Počet profesorov a docentov na sto študentov denného a externého štúdia v roku 2010

Názov kritéria bol opäť upravený oproti predošlým rokom a to rovnakým spôsobom a z rovnakého dôvodu ako pri kritériu SV1. Zdôvodnenie prítomnosti daného kritéria v hodnotení je taktiež podobné ako v predchádzajúcom prípade s tým, že z hľadiska kvality vzdelávania považujeme za najlepší čo najväčší počet učiteľov s najvyššou kvalifikáciou pripadajúci na sto študentov. Opäť sa berú do úvahy všetci študenti 1. a 2. stupňa štúdia.

Zdroj údajov: *Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.*

SV3 – Podiel profesorov, docentov a učiteľov s PhD. na počte všetkých učiteľov v roku 2010

Dané kritérium zostáva nezmenené. Kritérium indikuje kvalitu pedagogického zboru, pričom sa predpokladá, že čím vyšší bude podiel učiteľov s akademickým titulom PhD. (alebo CSc.) na celkovom počte

11) www.uips.sk/prehlady-skol/statisticka-rocenka---vysoke-skoly (údaje k 31.10.2010)

učiteľov, tým vyššia by mala byť kvalita výskumných i pedagogických činností fakulty. Do úvahy sa berú výhradne učitelia pôsobiaci na fakulte na plný úväzok.

Zdroj údajov: Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.

SV4 – Podiel profesorov a docentov na počte všetkých učiteľov v roku 2010

Dané kritérium zostáva nezmenené. Obdobne ako pri kritériu SV3 sa predpokladá, že čím vyšší bude podiel učiteľov s tou najvyššou kvalifikáciou na celkovom počte učiteľov, tým vyššia by mala byť kvalita výskumných i pedagogických činností fakulty. Do úvahy sa berú výhradne učitelia pôsobiaci na fakulte na plný úväzok.

Zdroj údajov: Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.

SV6¹² – Pomer počtu prihlásených uchádzačov k plánovanému počtu miest v roku 2010

Dané kritérium zostáva nezmenené – informuje nás o celkovom záujme uchádzačov študovať na danej škole. Napriek tomu, že prihlásených uchádzačov môžu motivovať (a v slovenskom prostredí i motivujú) aj iné faktory ako len reputácia fakulty, považujeme dané kritérium za nevyhnutnú súčasť tohto rankingu, keďže nás informuje aj o vyťažnosti kapacít danej fakulty. Do úvahy sa berú uchádzači o dennú aj externú formu 1. stupňa štúdia.

Zdroj údajov: Ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010 „Prijímacie konanie na VŠ“.¹³

SV7 – Pomer počtu zapísaných študentov k počtu prijatých v roku 2010

Dané kritérium zostáva nezmenené. Na rozdiel od predošlého kritéria, ktoré nezohľadňuje fakt, že uchádzači o štúdium si zvyknú naraz podávať dve aj viac prihlášok ako „poistku“, daný indikátor sleduje, koľko študentov skutočne nastúpilo do 1. ročníka fakulty, a teda aký je skutočný záujem o štúdium. Do úvahy sa berú uchádzači o dennú aj externú formu 1. stupňa štúdia.

Zdroj údajov: Ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010 „Prijímacie konanie na VŠ“.

SV8 – Podiel zahraničných študentov na celkovom počte študentov denného štúdia v roku 2010

Dané kritérium prešlo oproti minulému roku miernou metodickou zmenou. Namiesto študentov 1. a 2. stupňa denného aj externého štúdia sa od tohto roku berú do úvahy výhradne denní študenti 1., 2. ale aj 3. stupňa štúdia. Metodika bola upravená vzhľadom na skutočnosť, že zahraničných externistov môže motivovať ľahká dostupnosť titulu na danej fakulte. Podiel študentov s iným štátnym občianstvom ako slovenským na celkovom počte denných študentov odzrkadľuje medzinárodný charakter fakulty vysokej školy. Možno predpokladať, že čím väčší je tento podiel, tým lepšie je medzinárodné renomé, a teda „svetovosť“, danej školy.¹⁴ Berú sa do úvahy výhradne denní študenti 1., 2. a 3. stupňa štúdia.

Zdroj údajov: Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.

NOVINKA – SV9 – Podiel študentov vyslaných na zahraničný pobyt v rámci programu ERASMUS a mobilít SAIA na celkovom počte študentov denného štúdia v akad. roku 2009/2010

Dané kritérium bolo navrhnuté už pri pilotnom rankingu ARRA v roku 2005. Nebolo však zahrnuté do hodnotenia z dôvodu nízkeho počtu študentov vyslaných do zahraničia, ako aj z dôvodu verejnej nedostupnosti údajov. Vzhľadom na vzrastajúcu dôležitosť a nevyhnutnosť interakcie so zahraničím vo vzdelávacom (i výskumnom procese) sme sa od tohto roku rozhodli dané kritérium do rankingu ARRA zahrnúť.

12) Kritérium SV5 - „Priemerný vek profesorov“ bolo v roku 2007 vypustené, keďže Ministerstvo školstva SR prestalo so zberom uvedeného údaj.

13) www.uips.sk/statistiky/ostatne (ročenka 2010/2011)

14) Samozrejme, do úvahy treba brať aj kultúro-geografické špecifiká danej fakulty. Napríklad, pri niektorých fakultách Univerzity Jánoša Selyeho v Komárne je výpovedná hodnota kritéria skreslená faktom, že na škole študuje značné percento študentov maďarského štátneho občianstva. Na podobné prípady upozorňujeme pri interpretácii výsledkov každej skupiny fakúlt.

Zvolili sme také zahraničné mobilitné programy, ktoré sú **všeobecne dostupné pre všetky typy fakúlt verejných aj súkromných vysokých škôl**¹⁵ bez ohľadu na ich odborné zameranie. Sledovaný je program **ERASMUS** (študijné aj pracovné stáže) a tri typy mobilit administrované agentúrou **SAIA** – program CEEPUS, Národný štipendijný program a Štipendia na základe medzivládnych dohôd. Program ERASMUS administruje agentúra SAAIC, ktorá však sleduje výhradne súhrnné počty vyslaných študentov za celé vysoké školy. Z tohto dôvodu sme vyzvali vysoké školy, aby nám príslušné číslo rozdelili medzi svoje fakulty. Tým, že konečné číslo (za vysokú školu) pochádza od 3. inštitúcie, sme zachovali princíp verifikovateľnosti údajov. Údaje týkajúce sa programov SAIA boli poskytnuté na vyžiadanie samotnou neziskovou organizáciou.

Považujeme za dôležité uviesť, že v súčasnosti sú z jedného z troch programov SAIA (CEEPUS) **vylúčení študenti súkromných vysokých škôl**. Toto znevýhodnenie prestane platiť (na základe rozhodnutia Ministerstva školstva SR) od akademického roka 2012/2013. Vzhľadom na relevantnosť programu a jeho všeobecné využívanie fakultami rôznych odborov a zameraní sme sa ho napriek tomuto faktoru rozhodli do daného kritéria zahrnúť.

Získané počty študentov, ktorí absolvovali zahraničný pobyt, sme dali do pomeru k celkovému počtu študentov 1., 2. a 3. stupňa denného štúdia vzhľadom na prevládajúce zvyklosti, podľa ktorých sa mobilit zúčastňuje zanedbateľný počet externistov.

Zdroje údajov: Štatistika SAAIC „ERASMUS 2009/2010“¹⁶; prehľad poskytnutý jednotlivými fakultami vysokých škôl; štatistický prehľad o mobilitách poskytnutý agentúrou SAIA na vyžiadanie; a Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010 (pre celkové počty študentov fakúlt).

NOVINKA – SV10 – Podiel zamestnaných absolventov na celkovom počte absolventov, ktorí získali titul v roku 2010

Toto kritérium bolo opäť navrhnuté, ale nesledované, už v roku 2005. Dôvodom boli najmä veľmi nízke čísla absolventskej nezamestnanosti. Z dôvodu rastúcej potreby prepojiť vysoké školy s trhom práce a sledovať, o akých absolventov má trh práce záujem, sme sa rozhodli toto kritérium zaradiť aj do nášho hodnotenia.¹⁷

Podklady pre toto kritérium boli vyžiadané od Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pričom ako východiskové boli zadané tieto **podmienky**:

- rok ukončenia štúdia je rok 2010 (predpokladáme, že študenti absolvujú štátnice, a teda prestávajú byť študentmi, v intervale od mája do septembra);
- nezamestnaní sú evidovaní na úrade práce minimálne 6 a maximálne 9 mesiacov (vyhneme sa tak
- nezamestnaným, ktorí sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ale neskončili štúdium v hore uvedenom intervale);
- stanovený bol referenčný dátum 28. február 2011 (vychádzajúc z intervalu od 6 do 9 mesiacov).

Slabou stránkou kritéria zostáva, že z dostupných štatistík nie je jasné, či sa absolvent uplatnil v odbore, ktorý vyštudoval. Treba tiež brať do úvahy regionálny aspekt, keď vysoké školy nachádzajúce sa v regiónoch s celkovou vyššou mierou nezamestnanosti môžu vykazovať aj vyššiu mieru nezamestnanosti svojich absolventov.

Obdobne ako pri kritériách SV1 a SV2 sledujeme síce hodnotu absolventskej nezamestnanosti, ale do hodnotenia nám vstupuje **hodnota absolventskej zamestnanosti**, keďže najvyššia hodnota má byť zároveň najlepšou (t.j. najviac zamestnaných absolventov v pomere k celkovému počtu absolventov).

15) Sme si vedomí toho, že viaceré školy disponujú rôznymi ďalšími možnosťami mobilit pre svojich študentov (napr. Vysoká škola sv. Alžbety). V snahe dodržať princíp všeobecnej platnosti a tým aj porovnateľnosti a zachovať aj princíp verifikovateľnosti údajov 3. inštitúciou však výsledným riešením bolo obmedzenie kritéria výhradne na dané mobilitné programy.

16) http://web.saaic.sk/llp/sk/_main.cfm?obsah=m_statistiky.cfm@sw_prog=3 (štatistika 2009/2010)

17) Vo februári 2011 vôbec po prvý krát pripravilo prehľad absolventskej nezamestnanosti aj Ministerstvo školstva SR: www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=7638

V tomto kritériu berieme do úvahy všetkých absolventov slovenského štátneho občianstva¹⁸ (vzhľadom na logický predpoklad, že zahraniční študenti si budú prácu hľadať v krajine svojho pôvodu), ktorí štúdi-um absolvovali na 1., 2. alebo 3. stupni štúdia v dennej aj externej forme.

Zdroje údajov: štatistika poskytnutá Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe Zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám; a Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010 (pre celkové počty absolventov fakúlt).

VÝSKUM

Zmenou pri tohtoročnom rankingu nie je len pridanie dvoch nových kritérií v kritériách vzdelávania a dvoch v kritériách výskumu, ale najmä zmena týkajúca sa už používaných kritérií VV1, VV2 a VV2a, ktoré zahŕňajú počty publikácií a citácií na publikácie jednotlivých fakúlt.

V rankingu ARRA sa od roku 2007 pre všetky skupiny humanitných a spoločenských vied brala do úvahy aj publikačná činnosť evidovaná **mimo medzinárodnej databázy Web of Knowledge (WoK)**¹⁹. Dôvodom zavedenia tohto zvýhodnenia boli najmä odlišné publikačné a citačné zvyklosti v týchto odboroch, ktoré sa zákonite premietali do nižšieho (niekedy až nulového) počtu publikácií, ktoré evidujú renomované zahraničné databázy.

Údaje o vybraných „dodatkových“ časopiseckých a knižných publikáciách, ktoré sme do hodnotenia akceptovali, sme čerpali (a aj naďalej čerpáme) z **Centrálneho registra evidencie publikačnej činnosti (CREPČ)**²⁰, pričom sa nemenia ani váhy, ktoré sme daným publikáciám v roku 2007 prideliť.²¹

Okrem metodických úprav výpočtu jednotlivých kritérií (sú opísané pri predmetných kritériách), od tohto roku **neberieme v rankingu ARRA pri skupinách fakúlt EKONOM a OSTATNE SPOL do úvahy publikácie mimo WoK**. Zmena vychádza z analytickej štúdie ARRA, ktorej výsledky boli prezentované na odbornom seminári v máji 2011 v Bratislave, ako aj v ARRA Newsletteri 1–2/2011²². Štúdia sa venuje medzinárodnému porovnaniu vybraných spoločenských odborov, na základe ktorého konštatuje, že v tejto skupine sú odbory so samostatnou ESI kapitolou (ako je ekonómia či psychológia), pre ktoré sú databázy WoK dostačujúce. Analýza poukazuje na to, že väčšina krajín porovnateľných so Slovenskom má vo väčšine spoločenských vied ľahko merateľnú a niekoľkonásobne lepšiu produktivitu, a teda ani na Slovensku nie je preto dôvod nepoužívať WoK databázy na hodnotenie týchto vybraných odborov. Inak povedané, ak pri hodnotení napr. ekonomických fakúlt nevyjdú za Slovensko žiadne solídne výsledky, nie je to chybou WoK databáz, ale reálne slabším publikačným potenciálom konkrétnych fakúlt.

Z hľadiska metodiky použitej pri výskumných kritériách VV1, VV2 a VV2a delíme skupiny fakúlt do troch skupín:

1. skupiny TECH, PRIR, MED a AGRO – nedotýka sa ich žiadna zmena metodiky pôvodných kritérií (publikácie a citácie sa čerpajú výhradne z Web of Knowledge rovnako ako v predošlých rokoch); okrem pôvodných sa zohľadňujú aj všetky novo pridané kritériá, a teda SV9 a SV10 aj VV4b a VV4c;

2. skupiny EKONOM a OSTATNE SPOL – najzásadnejšia zmena – počnúc týmto rokom nebudú fakulty týchto skupín hodnotené aj zohľadnením publikácií v domácej databáze CREPČ, ale výhradne prostredníctvom databázy Web of Knowledge – popritom sa zohľadňuje modifikovaná metodika pôvodných kritérií, ako aj všetky novo pridané kritériá;

3. skupiny FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL a TEOLOG – zostávajú hodnotené podobne ako minulý rok aj prostredníctvom databázy CREPČ, týkajú sa ich však metodické zmeny ohľadne publikácií a citácií – zohľadňuje sa teda modifikovaná metodika pôvodných kritérií, ako aj všetky novo pridané kritériá.

18) Keďže štatistika UIPŠ neeviduje štátne občianstvo u študentov externého štúdia, pri tomto type štúdia sme boli nútení brať do úvahy celkový počet absolventov.

19) Databáza Web of Knowledge ponúkaná ako online služba spoločnosti Thomson Reuters (predtým ISI) je vedúcou vyhľadávacou platformou pre informácie o vedeckej činnosti. Využívajú ju aj také rankiny ako ARWU a Times HE. Obsahuje viac ako 50 miliónov záznamov zo všetkých odborov, medziročne pribúda viac ako 3 milióny záznamov. Veľký nárast zaznamenali najmä publikácie z HUM a SPOL odborov (napr. od roku 2005 bolo do WoK pridaných viac než 1 200 nových časopisov z týchto odborov). Vďaka Ministerstvu školstva SR majú k databáze prístup všetky vysoké školy ako aj ďalšie vzdelávacie a výskumné inštitúcie v SR - <http://wokinfo.com/>

V ďalšom približujeme jednotlivé kritériá výskumu v ich pôvodnej forme (hodnotenie v minulom roku) a novo upravenej forme (tohtoročné hodnotenie):

VV1 – Počet publikácií v databáze WoK za roky 2001–2010 na tvorivého pracovníka (plus publikácie z databázy CREPČ pre vybrané skupiny fakúlt)

- Pôvodná metodika > publikácie z CREPČ sa berú do úvahy len za 1 rok (t.j. 2010);
> publikácie z CREPČ sa zohľadňujú pre všetky skupiny humanitných a spoločenských vied, t.j. FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL, TEOLOG, EKONOM a OSTATNE SPOL.
- **NOVÁ** metodika > publikácie z CREPČ sa berú do úvahy za 3 roky²³ (2008–2010);
> publikácie z CREPČ sa zohľadňujú len pre nasledovné skupiny humanitných a spoločenských vied: FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL a TEOLOG.

Dané kritérium nám indikuje kvantitu vedeckého výkonu jednotlivých fakúlt. K jednotlivým fakultám boli pridelené aj tie práce, kde síce fakulta nebola uvedená ako vydávajúce pracovisko, ale aspoň jeden z autorov publikácie na danej fakulte pôsobí²⁴. Pod pojmom „tvoriví pracovníci“ sa chápe súčet počtu pedagogických a výskumných pracovníkov pracujúcich na fakulte na plný úväzok.

Zdroje údajov: databáza Web of Knowledge; databáza CREPČ; a prehľad o tvorivých pracovníkoch fakúlt poskytnutý Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na základe Zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

VV2 – Počet citácií na publikácie v databáze WoK za roky 2001–2010 na tvorivého pracovníka (plus citácie na publikácie z databázy CREPČ pre vybrané skupiny fakúlt)

- Pôvodná metodika > citácie sa berú do úvahy len z databázy WoK.
- **NOVÁ** metodika > okrem WoK sa berú do úvahy aj citácie z CREPČ, a to pre nasledovné skupiny humanitných a spoločenských vied: FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL a TEOLOG. Pre ostatné skupiny fakúlt zostáva metodika z minulého roku nezmenená.

Kritérium indikuje kvalitu vedeckého výkonu – skúma, aký veľký ohlas vyvolali publikácie jednotlivých fakúlt. Obvykle platí, že čím viac citácii zaznamená konkrétna publikácia, tým väčší je jej vplyv na vedeckú obec. Tento rok sme sa pre vybrané skupiny fakúlt rozhodli začať brať do úvahy aj citácie z CREPČ, vďaka ktorým bude možné komplexnejšie porovnať výskumné výkony predmetných fakúlt.

Citácie hľadáme k tým publikáciám fakúlt, ktoré sme zachytili pri kritériu VV1. Citácie publikácií každým rokom (ba i mesiacom) pribúdajú, dôležitou informáciou je teda tá, že k publikáciám z WoK boli dáta pre všetky fakulty jednotne stiahnuté začiatkom apríla 2011, k publikáciám z CREPČ zase jednotne spracované v júli 2011.

Zdroje údajov: databáza Web of Knowledge; databáza CREPČ; a prehľad o tvorivých pracovníkoch fakúlt poskytnutý Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na základe Zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

20) (na strane 18) www.crepc.sk/portal?fs=71999E4CE40145468D47F8E0B24D51D6&fn=main

21) (na strane 18) Pišút, J., Pišútová, N. (2007): Návrh na hodnotenie spoločenskovedne a humanitne zameranej publikačnej činnosti. In: ARRA Newsletter č.2/2007, pp. 2 – 6, k dispozícii na stiahnutie: www.arra.sk/arra-newsletter-v-roku-2007.

22) (na strane 18) M. Medved' (2011): Možnosti hodnotenia spoločenskovedných odborov prostredníctvom databázy Web of Knowledge. Porovnanie Slovenska so svetom. In: ARRA Newsletter 2011, č.1–2, pp.4–15, k dispozícii na stiahnutie: www.arra.sk/arra-newsletter.

23) Ideálnym riešením by bolo brať publikácie z CREPČ za posledných 10 rokov (rovnako dlhé obdobie ako z databázy WoK), databáza CREPČ však existuje len od roku 2008.

VV2a – Priemerný počet citácií na jednu publikáciu v databáze WoK za roky 2001–2010 (plus databáza CREPČ pre vybrané skupiny fakúlt)

- Pôvodná metodika > citácie sa berú do úvahy len z databázy WoK.
- **NOVÁ** metodika > okrem WoK sa berú do úvahy aj citácie z CREPČ, a to pre nasledovné skupiny humanitných a spoločenských vied: FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL a TEOLOG. Pre ostatné skupiny fakúlt zostáva metodika z minulého roku nezmenená.

Podobne ako v prípade kritéria VV2, kritérium nám odráža kvalitu vedeckého výkonu a svojím charakterom navyše umožňuje porovnanie so zahraničím. Platia všetky informácie opísané vyššie, pri kritériu VV2.

Zdroje údajov: databáza *Web of Knowledge*; a databáza CREPČ.

VV4a²⁵ – Pomer priemerného počtu absolventov doktorandského štúdia za roky 2008–2010 k priemernému počtu všetkých študentov prvého ročníka doktorandského štúdia za roky 2005–2007

Dané kritérium zostáva oproti minulému roku nezmenené a je pre všetky skupiny fakúlt rovnaké. Kritérium odzrkadľuje úsilie fakulty zabezpečiť si mladú generáciu výskumníkov, ktorí doktorandské štúdium aj úspešne ukončia. Berú sa do úvahy interní aj externí doktorandi.

Zdroje údajov: *Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 a 2005.*

NOVINKA – VV4b – Podiel celkovej vedeckej produkcie fakulty za roky 2008–2010 (WoK, resp. aj CREPČ) na jedného študenta doktorandského štúdia

a

NOVINKA – VV4c – Podiel celkovej citovanosti vedeckej produkcie fakulty za roky 2008–2010 (WoK, resp. aj CREPČ) na jedného študenta doktorandského štúdia

Jav, na ktorý ARRA pri svojom hodnotení VŠ upozorňuje už niekoľko rokov, môžeme ho nazvať aj „doktorandský paradox“ (t.j. veľmi nízka korelácia medzi počtom doktorandov a veľkosťou/kvalitou vedeckej produkcie), sme sa od tohto roku rozhodli sledovať vytvorením dvoch osobitných kritérií. Napriek určitej duplicite s ostatnými kritériami, „doktorandský paradox“ má podľa nášho názoru samostatnú výpovednú hodnotu. Naším cieľom je upozorniť na to, že rozhodne nie je prejavom zdravého vysokoškolského prostredia, ak má fakulta vysoký počet doktorandov, a teda budúcich výskumných pracovníkov, a zároveň vykazuje minimálnu publikačnú aktivitu s minimálnymi ohlasmi.

V oboch kritériách sa berie do úvahy priemerná hodnota počtu všetkých interných a externých doktorandov ako aj počtu publikácií a citácií za roky 2008, 2009 a 2010, pričom pre skupiny fakúlt FILOZOF, PEDAGOG, PRAV, UMEL a TEOLOG sa okrem WoK berie do úvahy aj databáza CREPČ.

Zdroje údajov: *Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010, 2009, 2008; databáza Web of Knowledge; a databáza CREPČ.*

24) (na strane 19) Tento prípad sa týkal najmä Ústavu vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorého publikácie sme podľa príslušných autorov pridelovali ku konkrétnym fakultám.

25) Toto kritérium nahradilo v roku 2007 pôvodné kritériá VV3 - „Počet prác publikovaných za posledných 10 rokov, na ktoré bolo v danom období viac ako 5 citácií v pomere k počtu tvorivých pracovníkov“ a VV4 - „Počet doktorandov v dennom štúdiu k počtu profesorov a docentov“, keďže podľa názoru odborníkov z akademickej sféry lepšie popisuje kvalitatívnu a kvantitatívnu stránku vysokých škôl.

VV5 – Pomer priemerného počtu absolventov denného doktorandského štúdia za roky 2008–2010 k počtu profesorov a docentov

Dané kritérium zostáva oproti minulému roku nezmenené a je pre všetky skupiny fakúlt rovnaké. Kritérium nadväzuje na kritérium VV4 a odzrkadľuje to, do akej miery je náplňou práce pedagógov na fakulte výchova nových výskumných pracovníkov. Berú sa do úvahy len interní doktorandi, u ktorých je vyšší predpoklad venovať sa ďalej pedagogickej aj výskumnej činnosti.

Zdroje údajov: Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010, 2009, 2008.

VV6 – Pomer počtu študentov denného doktorandského štúdia k počtu študentov denného baka-lárskeho a magisterského štúdia v roku 2010

Dané kritérium zostáva oproti minulému roku nezmenené a je pre všetky skupiny fakúlt rovnaké. Vy-chádza z predpokladu, že kvalitné výskumné univerzity majú pomerne vysoký počet doktorandov vo vzťahu k počtu študentov 1. a 2. stupňa štúdia. Akokoľvek, berúc do úvahy vyššie spomínaný „dokto-randský paradox“, tento predpoklad nemusí nevyhnutne platiť v slovenskom vysokoškolskom prostre-dí. Napriek tomu, daný indikátor považujeme za dôležitý ukazovateľ toho, či je škola orientovaná viac na vzdelávanie alebo viac na vedu a výskum.

Zdroje údajov: Štatistická ročenka Ústavu informácií a prognóz školstva (UIPŠ) 2010.

VV7 – Suma grantových prostriedkov z agentúr KEGA a VEGA na tvorivého pracovníka v roku 2010

a

VV8 – Suma grantových prostriedkov z agentúry APVV na tvorivého pracovníka v roku 2010

a

VV9 – Suma prostriedkov zo zahraničných grantov na tvorivého pracovníka v roku 2010

a

VV10 – Suma grantových prostriedkov zo všetkých uvedených agentúr na tvorivého pracovníka v roku 2010

Dané kritériá zostávajú oproti minulému roku nezmenené a sú pre všetky skupiny fakúlt rovnaké. Vo všetkých prípadoch ide **výhradne o výskumné granty**,²⁶ keďže cieľom kritérií je skúmať výskumný potenciál danej fakulty. Považujeme za dôležité zdôrazniť skutočnosť, že **súkromné vysoké školy nemajú prístup ku grantom KEGA a VEGA**, a preto sme im (nulové) výsledky kritéria VV7 nezarátavali do celkových (priemerných) výsledkov hodnotenia. Akokoľvek, treba upozorniť na to, že toto **znevýhodnenie sa zákonite prejaví pri sumárnom kritériu VV10**.

Kritérium VV10 (súhrn všetkých grantov) predstavuje určitú duplicitu k ostatným grantovým kritériám, má však samostatnú výpovednú hodnotu, keďže ukazuje mieru schopnosti fakulty získavať zdroje na výskum bez ohľadu na typ donora.

Zdroje údajov: štatistiky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR²⁷; a prehľad o tvorivých pracovníkoch fakúlt poskytnutý MŠ SR na základe Zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k in-formáciám.

26) Našou ambíciou je zaradiť do hodnotenia aj Ostatné výskumné granty, avšak príslušná štatistika MŠ SR neoddeľuje výskumné granty od iných grantov, a preto nedokážeme s istotou určiť povahu a typ grantu.

27) KEGA: www.minedu.sk/index.php?lang=sk@rootId=503

VEGA: www.minedu.sk/index.php?lang=sk@rootId=420

APVV a zahraničné granty: www.minedu.sk/index.php?lang=sk@rootId=3315

3. Výsledky hodnotenia

3.1 Skupina TECH

Okrem špičky (prvé štyri miesta) a konca tabuľky, ktoré zostávajú oproti minulému roku nezmenené, prebehli v rámci skupiny TECH výrazné posuny v strednej, najpočetnejšej, časti rebríčka. Treba však zdôrazniť, že bodové, a teda i kvalitatívne rozdiely medzi fakultami sú v tejto časti tabuľky veľmi malé.

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU (FCHPT STU) je suverénnym lídrom rebríčka, keď o viac ako 20 bodov predstihuje druhú fakultu v poradí, Strojnícku fakultu ŽU (inak lídra v grantovej úspešnosti). FCHPT STU ako jediná fakulta „profitovala“ zo zaradenia dvoch nových výskumných kritérií (VV4b, VV4c), ktoré mali inak negatívny efekt na drvivú väčšinu fakúlt v skupine TECH. Znamená, to že FCHPT STU má nielen jednoznačne najviac publikácií a citácií v medzinárodných databázach, ale aj ich priaznivý pomer k počtu doktorandov, t.j. budúci vedeckí pracovníci sú skutočne vychovávaní vo vedeckom prostredí. Fakulta v roku 2010 tiež zaznamenala výrazný nárast počtu prihlásených uchádzačov k plánu – možno predpokladať, že tento zvýšený záujem je i dôsledkom všeobecného povedomia o kvalite fakulty.

Najvýraznejší posun, až o desať miest smerom nahor, bol zaznamenaný u Materiálovotechnologickej fakulty STU. Dôvodom je výrazné zlepšenie v grantovej úspešnosti (najmä čerpanie vysokého zahraničného grantu). U fakulty tiež možno pozorovať klesajúci počet študentov na učiteľa, ako aj zvyšovanie pomeru počtu prihlásených uchádzačov k plánu.

Najvýraznejší prepád (o osem miest) zaznamenala Stavebná fakulta ŽU, a to v dôsledku výrazného poklesu v grantovej úspešnosti, ako aj nízkeho počtu publikácií a citácií pripadajúcich na doktoranda (t.j. slabého plnenia kritérií „doktorandského paradoxu“ – VV4b, VV4c). Fakulta tiež z celej skupiny vyslala najnižší podiel študentov do zahraničia.

Celkovo pre skupinu fakúlt TECH možno vyvodiť nasledovné závery – oproti minulému roku mierne vzrástol podiel učiteľov s PhD. na počte všetkých učiteľov, vedecká produkcia skupiny mierne vzrástla a grantová úspešnosť stagnuje. Rovnako ako pri iných skupinách fakúlt možno pozorovať nárast počtu doktorandov vo vzťahu k počtu denných študentov 1. a 2. stupňa.

Z hľadiska novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vyslala Strojnícka fakulta ŽU (5,7%), pričom priemerne tieto fakulty vysielajú do zahraničia veľmi nízke percento svojich denných študentov – 1,4%. V podiele nezamestnaných absolventov sú priepastné rozdiely medzi fakultami – od 0,6% na Fakulte informatiky a informačných technológií STU až po 12,6% na Stavebnej fakulte TUKE.

Ako už bolo spomenuté vyššie, novo pridané kritériá v skupine „doktorandské štúdium“ (VV4b, VV4c) mali okrem lídra tabuľky FCHPT STU negatívny dopad na takmer všetky ostatné fakulty skupiny TECH. Pre ilustráciu rozloženia počtu doktorandov a vedeckej produkcie v rámci skupiny možno uviesť nasledovný príklad – FCHPT STU a FEI STU mali za posledné tri roky spolu 18%-ný podiel doktorandov z celej skupiny TECH, ale zároveň až 46%-ný podiel na publikáciách a 69%-ný podiel na citáciách v rámci skupiny TECH zaznamenaných v medzinárodných databázach.

		Skupina TECH	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdiá SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdiá VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
⊖	1.	Fakulta chem. a potr. technológie STU	97	65	100	84	58	80,7	1.	1.	1.
⊖	2.	Strojnícka fakulta ŽU	80	72	11	54	77	58,8	2.	4.	3.
⊖	3.	Fakulta elektr. a informatiky STU	74	53	39	51	41	51,5	3.	3.	2.
⊖	4.	Hutnícka fakulta TUKE	91	54	25	53	14	47,5	4.	5.	7.
⊕	5.	Elektrotechnická fakulta ŽU	65	54	14	52	37	44,6	7.	13.	17.
⊖	6.	Stavebná fakulta STU	63	62	27	39	26	43,6	6.	2.	4.
⊕	7.	Fakulta elektr. a informatiky TUKE	63	47	23	49	31	42,5	11.	11.	13.
⊕	8.	Materiálovotechnolog. fakulta STU	57	56	16	37	45	42,2	18.	18.	16.
⊖	9.	Fakulta priemysel. technológií TUAD	60	44	45	53	4	41,1	5.	6.	10.
⊖	10.	Strojnícka fakulta STU	65	68	15	32	22	40,2	9.	8.	5.
⊕	11.	FBERG TUKE	58	49	18	38	29	38,4	17.	7.	9.
⊕	12.	Stavebná fakulta TUKE	59	55	11	38	26	37,7	14.	14.	8.
⊕	13.	Fakulta informatiky a IT STU	46	51	33	35	20	36,6	15.	20.	6.
⊖	14.	Fakulta riadenia a informatiky ŽU	58	59	17	41	7	36,5	10.	10.	20.
⊖	15.	Fakulta architektúry STU	61	77	0	36	6	36,1	13.	12.	11.
⊖	16.	Stavebná fakulta ŽU	57	56	2	42	20	35,3	8.	19.	21.
⊕	17.	Fakulta výr. technológií TUKE	58	61	6	33	17	35,0	21.	15.	15.
⊖	18.	Strojnícka fakulta TUKE	56	49	8	39	20	34,4	16.	9.	12.
⊖	19.	Technická fakulta SPU	56	55	13	28	14	33,2	12.	16.	14.
⊖	20.	FEVT TUZVO	62	51	2	27	12	30,9	20.	17.	19.
⊕	21.	Letecká fakulta TUKE	54	45	9	30	14	30,5	23.	23.	24.
⊖	22.	Fakulta špeciálnej techniky TUAD	48	42	4	32	2	25,6	22.	22.	23.
⊕	23.	Fakulta mechatroniky TUAD	51	26	7	13	15	22,5	24.	24.	22.

3.2 Skupina PRIR

Výrazné zmeny v rebríčku oproti minulému roku neboli zaznamenané. Prebehla výmena na prvých dvoch miestach rebríčka, výraznejší posun zaznamenala len Fakulta prírodných vied UCM (FPriV UCM).

Na prvom mieste je po prvý krát Prírodovedecká fakulta UPJŠ (PriF UPJŠ), ktorá predstihla minuloročného víťaza rebríčka, Fakultu matematiky, fyziky a informatiky UK (FMFI UK) najmä vďaka nárastu grantov (osobitne zahraničných) a najnižšiemu počtu študentov na profesora a docenta, pričom profesori a docenti tiež mali vysoký podiel na celkovom počte učiteľov. FMFI UK je naďalej lídrom vo vedeckej produkcii (VV1 až VV2a), avšak pod jej pokles v rebríčku sa podpísalo zníženie celkových grantov.

Až o tri miesta smerom nahor sa v rebríčku posunula FPriV UCM, a to najmä vďaka priaznivému pomeru počtu doktorandov k celkovej vedeckej produkcii (nové kritériá VV4b, VV4c). Naopak pokles o dve miesta zaznamenala Fakulta prírodných vied ŽU, ktorá mala z celej skupiny najhoršie plnenie kritérií publikácií a citácií (VV1 až VV2a). Zaujímavým je aj fakt, že spolu s predposlednou Fakultou prírodných vied UMB má žilinská fakulta až 2/3 externých študentov z celkového počtu externistov skupiny fakúlt PRIR.

Čo sa týka celkových výsledkov za skupinu PRIR, pozitívom je klesajúci počet študentov pripadajúci na profesora/docenta, nárast podielu učiteľov s PhD. na všetkých učiteľoch, ako aj mierny nárast celkovej vedeckej produkcie (publikácie a citácie). Celková suma grantov na tvorivého pracovníka oproti minulému roku klesla, iba polovica z hodnotených fakúlt získala v roku 2010 aj zahraničný grant. Rovnako ako pri iných skupinách fakúlt bol zaznamenaný nárast počtu doktorandov v pomere k počtu študentov 1. a 2. stupňa.

Aj tohtoročný ranking potvrdzuje, že v skupine PRIR sú dlhodobo schopné podávať primerané výkony vo výskume len tri najstaršie fungujúce prírodovedecké fakulty, ktoré sú aj na čele rebríčka (PriF UPJŠ, FMFI UK a Prírodovedecká fakulta UK). Možno predpokladať, že ostatné fakulty sú orientované viac na prípravu učiteľov prírodovedných predmetov.

Z hľadiska novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela FMFI UK (3%), pričom priemerne tieto fakulty vysielaajú do zahraničia 1,5% svojich denných študentov. V podiele nezamestnaných absolventov sú priepastné rozdiely medzi fakultami – od 1,4% na PriF UK až po 11,1% na Fakulte prírodných vied UKF.

Pri novo pridaných kritériách „doktorandského paradoxu“ (VV4b, VV4c) veľmi dobre obstáli lídri tabuľky – FMFI UK (20% doktorandov, 30% publikácií a 47% citácií z celej skupiny) a PriF UPJŠ (14% doktorandov, 26% publikácií a 22% citácií z celej skupiny). Nové kritériá výrazne zhoršili bodové hodnotenie v skupine kritérií „doktorandské štúdium“ PriF UK, ktorá mala za posledné tri roky 45% doktorandov, ale len 30% publikácií a 25% citácií z celkového objemu skupiny PRIR zaznamenaného v medzinárodných databázach.

		Skupina PRIR	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie		Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdiá SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdiá VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009
+	1.	Prírodovedecká fakulta UPJŠ	95	66	89	82	85	83,5	2.	3.	3.
-	2.	Fakulta mat., fyziky a informatiky UK	87	73	93	87	69	81,8	1.	1.	1.
=	3.	Prírodovedecká fakulta UK	77	77	59	63	67	68,6	3.	2.	2.
=	4.	Fakulta prírodných vied UKF	63	71	19	46	24	44,9	4.	4.	4.
+	5.	Fakulta prírodných vied UCM	77	54	30	44	8	42,8	8.	8.	7.
=	5.	Fakulta ekológie a enviro. TUZVO	58	60	25	38	32	42,8	5.	5.	5.
-	7.	Fakulta prírodných vied UMB	59	55	20	36	15	37,1	6.	7.	6.
-	8.	Fakulta prírodných vied ŽU	46	74	5	23	13	32,3	6.	6.	8.

3.3 Skupina MED

V skupine MED možno pozorovať mierne vzostupy/prepady v rámci celého rebríčka. Z minulosti zostalo výrazné členenie na dve podskupiny fakúlt – všetky lekárske a farmaceutická fakulta s vysokou produkciou v oblasti vedy a výskumu (publikácie a citácie) zostali na prvých štyroch miestach. Druhou skupinou sú fakulty so zdravotníckym, ošetrovateľským a sociálnym zameraním, ktoré kladú väčší dôraz na vzdelávanie, a preto sú charakteristické vysokým počtom študentov na učiteľa.

Na prvom mieste rebríčka je už tradične Jesseniova lekárska fakulta UK (JLF UK) s veľmi dobrým relatívnym plnením všetkých skupín indikátorov. Na druhé miesto sa zo štvrtého miesta posunula Lekárska fakulta UPJŠ (LF UPJŠ), ktorá v pomere k ostatným fakultám získala v indikátoroch grantovej úspešnosti. Celkové granty sa však fakulte nezvýšili, naopak klesli – klesli však v menšej miere oproti ostatným fakultám v skupine MED. Fakulta tiež zaznamenala nárast citácií v medzinárodných databázach, ale napríklad aj nárast počtu prihlásených uchádzačov oproti plánu.

Na posledné miesto sa tento rok dostala Fakulta zdravotníctva KU v dôsledku slabého výskumu, absencie doktorandského štúdiá a slabej grantovej úspešnosti.

Jediná súkromná vysoká škola v skupine MED, Vysoká škola sv. Alžbety (VŠ SA), v rebríčku klesla o dve miesta. Príčinami sú nepriaznivý pomer počtu doktorandov k celkovej vedeckej produkcii, pokles v grantovej úspešnosti ale aj pokles podielu učiteľov s PhD. na počte všetkých učiteľov. Fakulta tiež „stratila“ zmenou metodiky pri kritériu SV8 – Podiel zahraničných študentov. Fakt, že od tohto roku berieme do úvahy len denných zahraničných študentov, sa podpísal pod prudký pokles oproti minulému roku (z 11% zahraničných študentov na 2,4%).

Celková vedecká produkcia skupiny MED oproti minulému roku stúpla. Bol však zaznamenaný až 40%-ný prepád celkových grantov. Všetky fakulty Univerzity Komenského v skupine MED sa vyznačujú vysokým podielom denných zahraničných študentov (23 až 27%). V silnom kontraste k tejto skupine fakúlt je väčšina fakúlt zdravotnícko-ošetrovateľského zamerania, kde sa podiel zahraničných študentov pohybuje pod 1%.

Z hľadiska novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysielala Fakulta zdravotníckych odborov PU (3,3%), pričom priemerne MED fakulty vysielajú do zahraničia veľmi nízke percento svojich denných študentov – 1,14%. V podiele nezamestnaných absolventov sú priepastné rozdiely medzi fakultami – od 0,3% na Farmaceutickej fakulte UK až po 6,7% na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF.

Dôsledkom novo pridaných kritérií v skupine „doktorandské štúdium“ (VV4b, VV4c) sa „doktorandský paradox“ najnegatívnejšie prejavil pri VŠ SA a Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce TU. Tieto fakulty majú dokopy 36% doktorandov zo všetkých doktorandov v skupine MED, obe fakulty sa však počas posledných troch rokov podieľali len na 5% publikácií a 3% citácií skupiny MED zaznamenaných v medzinárodných databázach. Opačným, a teda pozitívnym prípadom je FaF UK s 3% doktorandov a bilanciou 14% publikácií a 16% citácií.

		Skupina MED	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdia SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
⊖	1.	Jesseniova lekárska fakulta UK	83	88	66	57	56	69,7	1.	1.	1.
⊕	2.	Lekárska fakulta UPJŠ	72	72	59	45	93	68,0	4.	2.	4.
⊖	3.	Farmaceutická fakulta UK	61	71	80	68	42	64,4	2.	3.	2.
⊖	4.	Lekárska fakulta UK	84	87	55	46	27	59,9	3.	4.	3.
⊕	5.	Fakulta sociálnych vied a zdrav. UKF	53	52	50	65	3	44,7	7.	7.	7.
⊖	6.	Fakulta zdrav. a sociálnej práce TU	69	54	41	44	9	43,3	6.	5.	5.
⊖	7.	<i>VŠ zdrav. a sociálnej práce sv. Alžbety</i>	39	51	20	24	27	32,1	5.	6.	6.
n.a.	8.	Fakulta zdravotníctva TUAD	44	46	47	0	0	27,4	n.a.	n.a.	n.a.
⊖	9.	Fakulta zdravotných odborov PU	36	74	5	0	7	24,5	9.	8.	8.
⊖	10.	Fakulta zdravotníctva KU	59	46	3	0	5	22,8	8.	9.	9.

3.4 Skupina AGRO

V skupine AGRO je poradie takmer identické s minuloročným rebríčkom. Na prvom mieste je už tradične monofakultná Univerzita veterinárneho lekárstva (UVL) s veľmi dobrým relatívnym plnením všetkých skupín indikátorov. Hneď za ňou sa nachádza Lesnícka fakulta TUZVO (LF TUZVO), ktorá má najväčší podiel profesorov a docentov na počte všetkých učiteľov, pričom celkovo dosiahla aj najviac bodov v skupine indikátorov „učitelia a študenti“ (SV1 – SV4). Fakulta má tiež najvyššiu grantovú úspešnosť spomedzi všetkých fakúlt skupiny AGRO.

Na poslednom mieste sa rovnako ako po minulé roky umiestnila Fakulta záhradného a krajinného inžinierstva SPU (FZKI SPU), a to najmä v dôsledku slabých publikácií a citácií (VV1 – VV2a), ako aj nepriaznivého pomeru počtu doktorandov k celkovej vedeckej produkcii fakulty (VV4b, VV4c).

K zmenám oproti minulému roku možno celkovo za skupinu AGRO uviesť nasledovné pozorovania – stagnácia vedeckej produkcie, 20%-ný nárast počtu prihlásených uchádzačov v pomere k plánu a takmer 20%-ný pokles v celkovej grantovej úspešnosti.

Z hľadiska novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela FZKI SPU (3,1%), pričom priemerne tieto fakulty vysielať do zahraničia veľmi nízke percento svojich denných študentov – 1,6%. V podiele nezamestnaných absolventov prekvapí, že dve najlepšie fakulty v rebríčku, UVL a LF TUZVO, majú zároveň najvyšší podiel nezamestnaných absolventov – vyše 12%.

„Doktorandský paradox“ (kritériá VV4b a VV4c) sa neprejavil pri UVL, kde študuje 27% doktorandov zo všetkých doktorandov v skupine AGRO a fakulta zároveň za posledné tri roky „vyprodukovala“ 36% publikácií a 34% citácií z celkového množstva vedeckej produkcie celej skupiny evidovaného v medzinárodných databázach. Najviac negatívnym spôsobom sa zaradenie nových kritérií prejavilo u vyššie spomínanej FZKI SPU.

		Skupina AGRO	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie		Fakulta	učitelia a študenti SV1–SV4	atraktivita štúdia SV6–SV10	publikácie a citácie VV1–VV2a	doktorandské štúdium VV4a–VV6	grantové prostriedky VV7–VV10	Priemer 2011	2010	2009
⊕	1.	Univerzita veterinárskeho lekárstva	90	82	83	70	73	79,7	1.	1.	1.
⊕	2.	Lesnícka fakulta TUZVO	93	55	78	78	78	76,4	2.	2.	2.
⊕	3.	Fakulta biotech. a potravinárstva SPU	80	69	62	82	41	66,5	3.	4.	3.
⊕	4.	Fakulta agro. a potravin. zdrojov SPU	71	66	31	72	35	55,0	4.	3.	4.
⊖	5.	Drevárska fakulta TUZVO	72	67	22	58	29	49,5	4.	5.	5.
⊕	6.	Fakulta záhr. a krajinn. inžinierstva SPU	67	80	11	54	30	48,5	6.	6.	6.

3.5 Skupina EKONOM

V skupine EKONOM nastala oproti minulému roku výmena na prvých dvoch miestach rebríčka. „Raketo-vý“ nástup zaznamenal nováčik v hodnotení, Fakulta ekonómie a podnikania PEVŠ (FEP PEVŠ).

Tohtoročným víťazom skupiny je Ekonomická fakulta TUKE (EF TUKE), ktorá z 2. miesta postúpila najmä vďaka nárastu počtu absolventov doktorandského štúdia a počtu študentov doktorandského štúdia vo vzťahu k počtu študentov 1. a 2. stupňa, ako aj vyššej celkovej grantovej úspešnosti oproti minulému roku. Predstihla tak Fakultu ekonómie a manažmentu SPU (FEM SPU), avšak treba poznamenať, že celkový bodový rozdiel medzi oboma fakultami je veľmi malý. Obe fakulty vykazujú nadpriemerné výsledky vo vedeckom výskume vo vzťahu k ostatným fakultám, majú tiež vyvážený pomer počtu doktorandov k celkovým vedeckým výstupom.

Vynikajúce miesto (5. zo 14.) obsadila súkromná FEP PEVŠ. Fakulta má 100%-ný podiel učiteľov s PhD. na všetkých učiteľoch, hlavným dôvodom umiestnenia sú však publikácie a citácie v medzinárodných databázach. Táto vedecká produkcia bola navyše zvýhodnená bonifikačným faktorom 2 vzhľadom na to, že fakulta vznikla až v roku 2005. Bude zaujímavé sledovať ďalší vývoj fakulty za postupného znižovania bonifikačného faktora.

Vysoká škola medzinárodného podnikania a Ekonomická fakulta UJS, ktoré sú rovnako ako minulý rok na posledných priečkach, v rankingu strácajú najmä kvôli absencii doktorandského štúdia.

Pre skupinu ako celok platia nasledovné závery – napriek miernemu nárastu publikácií a citácií evidovaných v medzinárodných databázach oproti minulému roku, táto vedecká produkcia ekonomických fakúlt je stále nedostatočná. Pozitívom je pokles počtu študentov pripadajúcich na profesora a docenta. Bol tiež zaznamenaný mierny pokles grantov z KEGA, VEGA a APVV, ale zároveň výrazný vzostup zahraničných grantov (najmä vďaka EF TUKE), čo spôsobilo aj nárast celkových grantov skupiny o 20%.

Najväčším záujmom uchádzačov o štúdium vo vzťahu k plánovanému počtu miest sa môžu pochváliť Fakulta manažmentu PU (FM PU – 10,6) a FEM SPU (5,5), čo predstavuje trojnásobok a dvojnásobok priemeru skupiny (3,1). V prípade FM PU je však pomer počtu skutočne zapísaných k počtu prijatých študentov veľmi nízky (0,41). Vzniká tak paradoxná situácia, že na fakulte, kde je najväčší záujem o štúdium, chce v skutočnosti študovať pomerne najmenej študentov.

Z hľadiska nových kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9, SV10), suverénne najviac študentov do zahraničia vyslala Fakulta managementu UK (FM UK – 12,7%), pričom ekonomické fakulty vysielajú do zahraničia priemerne 3,3% svojich denných študentov. V podiele nezamestnaných absolventov sú priestupné rozdiely medzi fakultami – od 0,3% na FM UK až po 12,3% na Podnikovohospodárskej fakulte EU v Košiciach.

Najvýraznejší „doktorandský paradox“ (VV4b, VV4c) je pozorovateľný pri FM UK, kde študuje 20% doktorandov z celej skupiny fakúlt, fakulta sa však podieľa iba na 3% celkovej vedeckej produkcie a 1% celkových citácií skupiny EKONOM evidovaných v medzinárodných databázach za posledné tri roky. Pri bližšom pohľade na počty študentov je zrejmé, že tento nepomer je spôsobený vysokým počtom externých doktorandov iného štátneho občianstva (164 z celkového počtu 251 doktorandov v roku 2010).

		Skupina EKONOM	Ukazovatele					Predchádzajúce umiestnenie			
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdiá SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
+	1.	Ekonomická fakulta TUKE	63	55	81	74	60	66,6	2.	1.	1.
-	2.	Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU	67	63	80	84	30	64,6	1.	2.	2.
=	3.	Národohospodárska fakulta EU	85	47	61	52	60	61,1	3.	3.	4.
=	4.	Ekonomická fakulta UMB	74	49	59	68	10	52,1	4.	9.	10.
n.a.	5.	<i>Fakulta ekonómie a podnikania PEVŠ</i>	85	47	48	21	16	43,4	n.a.	n.a.	n.a.
-	6.	Fakulta PEDAS ŽU	68	67	3	50	19	41,3	5.	5.	3.
=	7.	Fakulta managementu UK	45	73	47	34	6	40,8	7.	7.	6.
+	8.	Fakulta hospodárskej informatiky EU	69	45	37	47	3	40,4	9.	8.	9.
-	9.	Obchodná fakulta EU	62	48	31	50	8	40,0	6.	4.	5.
-	10.	Podnikovohospodárska fakulta EU	57	39	45	45	8	38,7	8.	6.	7.
-	11.	Fakulta podnikového manažmentu EU	72	42	18	41	10	36,7	10.	10.	8.
=	12.	Fakulta manažmentu PU	47	53	6	20	10	27,1	12.	11.	11.
-	13.	<i>VŠMP ISM Slovakia v Prešove</i>	66	42	2	0	11	24,2	11.	n.a.	n.a.
-	14.	Ekonomická fakulta UJS	28	44	0	0	0	14,4	13.	12.	12.

3.6 Skupina OSTATNE SPOL

V skupine fakúlt OSTATNE SPOL nastali relatívne malé zmeny oproti umiestneniu v minulom roku. Prvé štyri miesta dokonca zostali nezmenené. Do rebríčka tento rok pribudli dve nové školy. Fakulta špeciálneho inžinierstva ŽU bola len premiestnená zo skupiny TECH, úplným nováčikom v hodnotení je súkromná Stredoeurópska vysoká škola v Skalici (SVŠS).

Na prvom mieste je rovnako ako minulý rok Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK (FSEV UK), ktorá mala v roku 2010 najvyššiu grantovú úspešnosť, najväčší podiel zahraničných študentov na počte denných študentov, ako aj najvyšší pomer počtu prihlásených uchádzačov k plánu. Zatiaľ čo nikto zo skupiny OSTATNÉ SPOL nemá za posledných desať rokov evidovaných viac ako 10 prác v medzinárodných databázach, FSEV UK ich má viac ako 70. Z toho vyplýva aj dobré plnenie dvoch kritérií „doktorandského paradoxu“ (VV4b, VV4c), kedy 20% doktorandov FSEV UK pozitívne koreluje s 65% celkovej vedeckej produkcie skupiny za posledné tri roky.

Fakulta sociálno-ekonomických vied TUAD (FSEV TUAD), ktorá je už tradične na poslednom mieste, sa vyznačuje silnou masifikáciou štúdia a vysokým podielom externých študentov. Na jedného profesora a docenta na FSEV TUAD pripadalo v roku 2010 takmer 400 študentov, pričom ak by sme rátať počet študentov pripadajúcich výhradne na profesora, dostali by sme priam až neuveriteľné číslo presahujúce 1 300 študentov.

Možno povedať, že jediná súkromná škola v rebríčku, SVŠS, v konkurencii fakúlt verejných vysokých škôl obstála, a to najmä vďaka veľmi dobrému plneniu kritérií počtu študentov a učiteľov (SV1 až SV4).

Čo sa týka zhodnotenia skupiny ako celku, za posledné roky možno pozorovať pozitívny trend zvyšujúceho sa podielu učiteľov s PhD. na všetkých učiteľoch, ako aj trend zvyšovania počtu doktorandov v pomere k počtu študentov 1. a 2. stupňa štúdia, čo však nemožno považovať za jednoznačne pozitívne, a to najmä vzhľadom na vyššie uvedený fakt o vedeckej produkcii fakúlt. Negatívom je 20%-ný pokles v grantovej úspešnosti spôsobený najmä výrazným poklesom objemu zahraničných grantov.

Z hľadiska novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela Fakulta medzinárodných vzťahov EU (FMEV EU – 9,6%), pričom priemerne tieto fakulty vysiela do zahraničia 3,2% svojich denných študentov. V podiele nezamestnaných absolventov sú priepastné rozdiely medzi fakultami – od 0,4% na FMEV EU až po 16,1% na Fakulte verejnej správy UPJŠ.

Čo sa týka novo pridaných kritérií v skupine „doktorandské štúdium“ (VV4b a VV4c), napriek tomu, že fakulty UCM, UMB a EU majú spolu 50% doktorandov z celej skupiny OSTATNE SPOL, za posledné tri roky disponujú nulovou vedeckou produkciou evidovanou v medzinárodných databázach. Zavedenie týchto kritérií však naopak pomohlo k väčšiemu bodovému zisku za indikátory doktorandského štúdia Fakulte stredo európskych štúdií UKF.

Zmena	Poradie	Fakulta	Skupina OSTATNE SPOL					Ukazovatele			Predchádzajúce umiestnenie		
			učitelia a študenti SV1–SV4	atraktivita štúdia SV6–SV10	publikácie a citácie VV1–VV2a	doktorandské štúdium VV4a–VV6	grantové prostriedky VV7–VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008		
⊖	1.	FSEV UK	71	87	74	55	80	73,5	1.	3.	2.		
⊖	2.	FPVMV UMB	87	72	33	52	41	57,0	2.	2.	3.		
⊖	3.	FMEV EU	81	80	19	49	7	47,4	3.	1.	1.		
⊖	4.	FEŠRR SPU	53	57	39	20	61	46,2	4.	4.	4.		
+	5.	FSŠ UKF	65	40	48	45	32	46,1	6.	6.	7.		
n.a.	6.	FŠI ŽU	72	55	8	44	47	45,4	n.a.	n.a.	n.a.		
n.a.	7.	SVŠS	71	42	17	27	13	34,0	n.a.	n.a.	n.a.		
⊖	8.	FMK UCM	51	59	0	28	9	29,4	5.	5.	5.		
⊖	9.	FVS UPJŠ	53	49	10	0	16	25,5	7.	7.	6.		
⊖	10.	FSEV TUAD	33	46	3	0	8	18,0	8.	8.	8.		

3.7 Skupina FILOZOF

„Raketový“ nástup nováčika hodnotenia Filozofickej fakulty UPJŠ (FiF UPJŠ) a jej umiestnenie na 1. mieste je jedinou výraznou zmenou v skupine, kde rovnako ako minulý rok možno pozorovať tri podskupiny fakúlt (silnú, strednú a slabú) podľa miery plnenia kritérií. Pohyby, ktoré v rebríčku nastali, boli pozorované najmä v strednej podskupine, avšak zaznamenané bodové rozdiely boli minimálne.

FiF UPJŠ mala v roku 2010 najviac publikácií v medzinárodných databázach, vďaka čomu získala výrazný náskok oproti ostatným fakultám (bez bonifikácie 3,33 – vznikla v roku 2007 – by v počte publikácií aj citácií bola druhá najlepšia). Fakulta bola úspešná aj v získavaní grantov.

Na druhom mieste sa najmä vďaka dobrým výsledkom vo vedeckých ukazovateľoch nachádza Fakulta humanitných a prírodných vied v Prešove (FHPriV PU). Za to je zrejme zodpovedná najmä jej prírodovedne orientovaná časť. Negatívom je prudký pokles počtu učiteľov a tým zhoršenie pomeru počtu študentov pripadajúcich na učiteľa.

Filozofická fakulta UK klesla z 2. na 3. miesto. Napriek tomu, že fakulta dosiahla suverénne najlepšie bodové hodnotenie v oboch skupinách indikátorov vzdelávania, oproti dvom najlepším fakultám výrazne zaostáva v počtoch publikácií a citácií, ako aj v grantovej úspešnosti (výrazný pokles v grantoch APVV).

Na posledných troch priečkach sú rovnako ako minulý rok fakulty UMB, UKF a UCM kvôli slabým výstupom vo vede, v počte ktorých výrazne zaostávajú za ostatnými fakultami. Posledná v poradí, Filozofická fakulta UCM, ktorá má pozíciu zhoršenú aj tým, že ešte nemá absolventov doktorandského štúdia, navyše oproti minulému roku zaznamenala aj pokles počtu profesorov a docentov vo vzťahu k počtu všetkých učiteľov.

Čo sa týka priemerných výsledkov za celú skupinu, vedecká produkcia fakúlt je stále pomerne nízka v publikáciách registrovaných v medzinárodných databázach. Zaznamenaný bol mierny nárast podielu profesorov a docentov na všetkých učiteľoch, nárast počtu prihlásených uchádzačov k plánu (Filozofická fakulta TU zaznamenala napríklad až trojnásobný nárast prihlásených k plánu), narástol aj počet doktorandov vo vzťahu k počtu študentov 1. a 2. stupňa. Oproti minulému roku klesla až o 40% suma zahraničných grantov na tvorivého pracovníka a o 20% sa znížila i suma celkových grantov na tvorivého pracovníka.

Z hľadiska nových kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysielala FiF UK (5%), pričom priemerne filozofické fakulty vysielajú do zahraničia 2,6% svojich denných študentov. Najvyššiu nezamestnanosť svojich absolventov z roku 2010 mala Filozofická fakulta PU (FiF PU – 10,3%), čo je dvojnásobok priemeru celej skupiny.

Najväčší podiel počtu publikácií a citácií pripadajúci na doktoranda (VV4b a VV4c) má už spomínaný líder skupiny FiF UPJŠ. Až 2/3 doktorandov z celej skupiny študuje na FiF UK, FiF PU a FiF UKF – ich počtu však nezodpovedá objem vedeckého výskumu (v rámci sledovaných fakúlt sa tieto fakulty podieľajú iba na 1/3 publikačnej produkcie vo WoK a 1/2 publikačnej produkcie v CREPČ).

		Skupina FILOZOF	Ukazovatele					Predchádzajúce umiestnenie			
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdia SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdiá VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
n.a.	1.	Filozofická fakulta UPJŠ	62	52	100	55	51	63,9	n.a.	n.a.	n.a.
⊖	2.	Fakulta human. a prírodných vied PU	69	53	69	41	67	59,6	1.	2.	1.
⊖	3.	Filozofická fakulta UK	96	83	34	54	28	58,8	2.	1.	2.
⊕	4.	Filozofická fakulta TU	81	68	27	52	42	53,8	5.	4.	5.
⊖	5.	Filozofická fakulta PU	88	79	24	39	31	52,1	3.	3.	4.
⊖	6.	Filozofická fakulta KU	83	54	25	38	54	50,6	4.	5.	3.
⊖	7.	Fakulta humanitných vied UMB	72	69	13	44	21	43,6	6.	7.	7.
⊖	8.	Filozofická fakulta UKF	63	76	17	37	20	42,7	7.	6.	6.
⊖	9.	Filozofická fakulta UCM	67	59	14	13	18	34,3	8.	8.	8.

3.8 Skupina PRAV

V rebríčku právnických fakúlt neboli zaznamenané žiadne výrazné zmeny okrem výmeny na prvých dvoch miestach a nástupu súkromnej Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy (FP PEVŠ).

Právnická fakulta Trnavskej univerzity (PraF TU) postúpila v rebríčku z 2. na 1. miesto, a to najmä vďaka dobrým výsledkom vo vedeckej produkcii (publikácie a citácie), a to aj v pomere k počtu doktorandov. Mierny nárast zaznamenala fakulta vo väčšine skupín indikátorov, zhoršenie oproti minulému roku však možno pozorovať pri grantovej úspešnosti. „Doktorandský paradox“, t.j. vysoký počet doktorandov v pomere ku vedeckej produkcii sa podpísal pod pokles Právnickej fakulty Univerzity Komenského (PraF UK). Rovnaký problém možno pozorovať aj u Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (PraF UPJŠ), ktorá však inak má najlepšie výsledky v skupine indikátorov počtu študentov na učiteľa, ako aj najvýraznejšiu grantovú úspešnosť.

Na poslednom mieste zostáva rovnako ako po minulé roky Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela (PraF UMB) z dôvodu slabého plnenia kritérií publikácií a citácií a slabej grantovej úspešnosti.

Nováčik v skupine, súkromná FP PEVŠ, vykazuje napriek znevýhodneniu v grantovej oblasti solídne výsledky v porovnaní s verejnými školami. Najlepšie spomedzi fakúlt v skupine plní viaceré kritériá, spomenúť však možno najmä vysoký podiel zahraničných študentov na počte všetkých denných študentov (až 9,3%), pričom ostatné fakulty majú toto číslo zanedbateľné.

Priemerné výsledky za celú skupinu poukazujú na výrazný pokles (až o 35%) v počte prihlásených študentov k plánu oproti minulému roku, čo bolo spôsobené najmä tým, že líder v tejto oblasti, PraF UMB, zaznamenala až 50%-ný pokles záujmu. Rovnako ako aj u iných skupín fakúlt stúpa počet doktorandov v pomere k počtu študentov denného štúdia 1. a 2. stupňa. Negatívom je pokles v grantovej úspešnosti, rovnako ako minulý rok žiadna fakulta v skupine PRAV nemala ani jeden zahraničný grant. Čo sa týka priemerných výsledkov za celú skupinu, vedecká produkcia fakúlt takmer absentuje v publikáciách registrovaných v medzinárodných databázach.

Ak máme zhodnotiť plnenie dvoch novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela PraF UK (2,9%), pričom právnické fakulty v priemere vysielať do zahraničia 2% svojich denných študentov. Najvyššiu nezamestnanosť svojich absolventov mala PraF UPJŠ (12,3%), najmenšiu naopak FP PEVŠ (1,5%).

„Doktorandský paradox“ sa vo väčšej či menšej miere dotkol všetkých fakúlt s výnimkou PraF TU – v rámci skupiny PRAV mala fakulta 17%-ný podiel doktorandov, zároveň však 35%-ný podiel na vedeckej produkcii a dokonca až 50%-ný podiel na celkovej citovanosti v CREPČ za posledné tri roky, čo koreluje s celkovými dobrými výsledkami fakulty vo vede.

		Skupina PRAV	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie		Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdia SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009
+	1.	Právnická fakulta TU	68	60	94	92	37	70,1	2.	2.	3.
-	2.	Právnická fakulta UK	90	63	34	64	45	59,2	1.	1.	1.
=	3.	Právnická fakulta UPJŠ	91	65	39	33	64	58,4	3.	3.	2.
n.a.	4.	Fakulta práva PEVŠ	77	86	7	15	0	37,1	n.a.	n.a.	n.a.
-	5.	Právnická fakulta UMB	60	63	4	15	8	30,0	4.	4.	4.

3.9 Skupina PEDAGOG

V skupine pedagogických fakúlt bola tento rok zaznamenaná jedna výrazná zmena v rebríčku a taktiež výmena lídra rebríčka. Pedagogická fakulta TU (PedF TU) postúpila z 2. na 1. miesto najmä vďaka nárastu grantov oproti minulému roku, je tiež jasným lídrom v publikáciách a citáciách. Za pokles Fakulty telesnej výchovy a športu UK (FTVŠ UK) sa podpísal veľký počet doktorandov, ktorý nekoreluje s malým počtom publikácií a citácií (prejav „doktorandského paradoxu“). Zhoršenie bolo zaznamenané aj v grantovej úspešnosti, na rozdiel od minulého roku fakulta nezískala žiadne zahraničné granty.

Fakulta športu PU sa v rebríčku prepadla o štyri miesta, nie však v dôsledku vlastného zhoršenia, ale v dôsledku zlepšenia ostatných fakúlt. Jediné zhoršenie fakulta zaznamenala v skupine indikátorov „doktorandské štúdium“ z dôvodu slabého plnenia novo pridaných kritérií VV4b a VV4c.

Na poslednom mieste sa už tradične nachádza Pedagogická fakulta UJS v dôsledku slabšieho výskumu a v dôsledku absencie absolventov doktorandského štúdia.

Je možné si povšimnúť, že Pedagogická fakulta PU zaznamenala výrazné zníženie počtu študentov na profesora a docenta. Zaujímavosťou tiež je, že na túto fakultu sa v roku 2010 hlásil až 5,8 násobok uchádzačov o štúdium, ktorých fakulta môže prijať, čo je dvojnásobok priemeru fakúlt v skupine. Fakulta sa však na vyššie miesto v rebríčku nedostala z rovnakého dôvodu ako Fakulta športu jej materskej univerzity.

Čo sa týka priemerných výsledkov za celú skupinu, vedecká produkcia fakúlt je stále pomerne nízka v časopisoch registrovaných v medzinárodných databázach. U všetkých fakúlt vzrástol počet doktorandov vo vzťahu k počtu študentov 1. a 2. stupňa. Pozitívne tiež je, že suma zahraničných grantov na tvorivého pracovníka sa zvýšila až o 50%.

Čo sa týka plnenia novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela Pedagogická fakulta UK (2,4%), pričom priemerne pedagogické fakulty vysielaajú do zahraničia 1,2% svojich denných študentov. Najvyššiu nezamestnanosť svojich absolventov mala Pedagogická fakulta UKF (4,5%), pričom priemerná hodnota skupiny bola 3,3%.

Kritériá VV4b, VV4c spôsobili zhoršenie u takmer všetkých fakúlt, výraznejšou výnimkou bol len líder rebríčka PedF TU.

		Skupina PEDAGOG	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie		Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdia SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009
+	1.	Pedagogická fakulta TU	69	54	100	49	58	66,2	2.	4.	2.
-	2.	Fakulta tel. výchovy a športu UK	100	78	62	59	18	63,4	1.	1.	1.
+	3.	Pedagogická fakulta UK	73	72	27	46	48	53,2	5.	5.	5.
-	4.	Pedagogická fakulta UMB	80	70	33	36	40	51,6	3.	2.	3.
+	5.	Pedagogická fakulta KU	91	61	30	39	20	48,0	6.	8.	9.
+	6.	Pedagogická fakulta UKF	81	72	24	44	13	46,7	7.	7.	6.
+	7.	Pedagogická fakulta PU	71	64	20	35	42	46,3	8.	6.	7.
-	8.	Fakulta športu PU	76	52	6	35	47	43,3	4.	3.	4.
=	9.	Pedagogická fakulta UJS	71	56	34	35	13	41,7	9.	9.	8.

3.10 Skupina UMEL

V skupine nastala oproti minulému roku výrazná zmena, kedy Fakulta múzických umení AU (FMU AU) postúpila z 5. až na 1. miesto a zároveň z 1. miesta až na 6. klesla Filmová a televízna fakulta VŠMU (FTF VŠMU). Na ostatných miestach boli zaznamenané len mierne alebo žiadne posuny, pričom bodové rozdiely medzi fakultami na 2. až 6. priečke sú minimálne.

Prvé miesto v rebríčku skupiny UMEL patrí tento rok FMU AU najmä vďaka dobrej publikačnej činnosti a jej priaznivému pomeru k počtu doktorandov na fakulte. Fakulta má tiež najmenej študentov pripadajúcich na jedného učiteľa a jedného profesora/docenta, ako aj žiadnych nezamestnaných absolventov.

Pod pokles FTF VŠMU sa podpísalo zhoršenie plnenia kritérií doktorandského štúdia a najmä slabé plnenie novo pridaných kritérií VV4b a VV4c.

Na dvoch posledných miestach sú podobne ako minulý rok (nastala len vzájomná výmena pozícií) Fakulta dramatických umení AU (FDU AU) a Fakulta umení TUKE (FU TUKE), pričom bodový rozdiel medzi nimi je minimálny. Dôvodom umiestnenia sú slabé ukazovatele publikačnej činnosti a zanedbateľný (FDU AU), resp. nulový (FU TUKE) počet doktorandov.

Z celkových priemerných výsledkov za skupinu vyplýva, že suma celkových grantov na tvorivého pracovníka sa oproti minulému roku znížila až o 40%. Medzi fakultami sú priepastné rozdiely v podiele zahraničných študentov na počte denných študentov – hodnoty sa pohybujú od 0% (FU TUKE) až po 19,2% (Hudobno-tanečná fakulta VŠMU). Podobne ako pri skupine EKONOM sa aj v tejto skupine vyskytla situácia, kedy na fakulte (FU TUKE), kde je spomedzi všetkým UMEL fakúlt najväčší záujem o štúdium z hľadiska pomeru prihlásení/plán (6,69), chce v skutočnosti študovať pomerne najmenej študentov (0,73).

Z hľadiska nových kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9, SV10), najviac študentov do zahraničia vysiela Fakulta výtvarných umení AU (13,9%), pričom priemerne umelecké fakulty vysielať do zahraničia 6,2% svojich denných študentov. V podiele nezamestnaných absolventov sú priepastné rozdiely medzi fakultami – od 0% na FMU AU až po 14,5% na FU TUKE.

Najväčší podiel počtu publikácií a citácií pripadajúci na doktoranda má už spomínaný líder skupiny FMU AU. Okrem tejto fakulty a FDU AU si ostatné fakulty zaradením dvoch kritérií „doktorandského paradoxu“ (VV4b a VV4c) signifikantne pohoršili, čo potvrdzuje fakt, že vysoký počet študentov doktorandského štúdia nekoreluje s presvedčivými výsledkami vo vedeckej činnosti.

		Skupina UMEL	Ukazovatele					Predchádzajúce umiestnenie			
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdiá SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
+	1.	Fakulta múzických umení AU	91	64	33	48	20	51,3	5.	5.	1.
=	2.	Hudobná a tanečná fakulta VŠMU	78	64	9	51	18	43,9	2.	1.	2.
=	3.	Divadelná fakulta VŠMU	54	62	4	45	50	43,0	3.	4.	3.
+	4.	Fakulta výtvarných umení AU	63	74	4	30	43	42,7	6.	6.	6.
-	5.	Vysoká škola výtvarných umení	49	74	1	40	40	41,0	4.	2.	5.
-	6.	Filmová a televízna fakulta VŠMU	73	57	2	37	28	39,6	1.	3.	4.
+	7.	Fakulta umení TU	53	69	1	0	11	27,0	8.	8.	8.
-	8.	Fakulta dramatických umení AU	69	57	2	7	0	26,8	7.	7.	7.

3.11 Skupina TEOLOG

Ani aplikovaním novej metodiky hodnotenia neboli v skupine teologických fakúlt zaznamenané výrazné zmeny – fakulty na prvých troch priečkach zostali rovnaké ako minulý rok.

Na prvom mieste sa tretím rokom umiestnila Evanjelická bohoslovecká fakulta UK v Bratislave (EBF UK) s absolútne najvyšším počtom bodov v kategórii indikátorov pokrývajúcich publikačné a citačné aktivity. Na druhom mieste je Teologická fakulta Trnavskej univerzity (TF TU), ktorá v roku 2010 získala najvyššiu sumu grantov na tvorivého pracovníka, najlepší má však napríklad aj pomer počtu zapísaných študentov k počtu prijatých.

Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK predstihla Gréckokatolícku bohosloveckú fakultu PU a posunula sa na predposledné miesto najmä vďaka priaznivejšiemu pomeru počtu doktorandov k celkovej vedeckej produkcii fakulty (VV4b, VV4c).

Fakulta reformovanej teológie UJS (FRT UJS) mala najnižší počet študentov pripadajúcich na učiteľa a najvyšší podiel profesorov a docentov na počte učiteľov, až na tretie miesto sa však dostala „vďaka“ nulovej vedeckej produkcii a absencii prostriedkov z grantov. Fakulta má extrémne vysoký podiel zahraničných študentov (a to nielen v rámci skupiny) – až 41%, čo je však s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom prítomnosti študentov z blízkeho pohraničia.

Vo všeobecnosti výsledky celej skupiny poukazujú na pokles počtu prihlásených uchádzačov k plánu a nárast počtu doktorandov v pomere k počtu študentov 1. a 2. stupňa. Pre skupinu je charakteristická klesajúca grantová úspešnosť – v roku 2010 poklesla suma grantov z KEGA a VEGA, fakulty nemali žiaden grant z APVV a jediný zahraničný grant získala Teologická fakulta Katolíckej univerzity (TF KU). Celková suma grantov na tvorivého pracovníka klesla oproti minulému roku až o 30%. Vedecká produkcia fakúlt takmer absentuje v publikáciách registrovaných v medzinárodných databázach.

Čo sa týka plnenia novo pridaných kritérií v skupine „atraktivita štúdia“ (SV9 a SV10), najviac študentov do zahraničia vysielala TF TU (3,2%), pričom priemerne teologické fakulty vysielajú do zahraničia iba 1,1% svojich denných študentov. Najvyššiu nezamestnanosť svojich absolventov mala Pravoslávna bohoslovecká fakulta PU (12,3%), naopak nulovú FRT UJS.

Čo sa týka plnenia novo pridaných kritérií v skupine „doktorandské štúdium“ (VV4b a VV4c), je pozitívne, že TF KU s pomerne vysokým podielom doktorandov (33% z celkového počtu doktorandov na fakultách danej skupiny) má zároveň 42%-ný podiel na publikačnej produkcii skupiny evidovanej v CREPČ za posledné tri roky. Navyše je táto fakulta zodpovedná až za takmer 75% citácií celej skupiny. Znamená to, že minimálne pri tejto fakulte nemožno hovoriť o „doktorandskom parodoxe“, ktorý je častým javom na viacerých veľkých fakultách.

		Skupina TEOLOG	Ukazovatele						Predchádzajúce umiestnenie		
Zmena	Poradie	Fakulta	učitelia a študenti SV1-SV4	atraktivita štúdia SV6-SV10	publikácie a citácie VV1-VV2a	doktorandské štúdium VV4a-VV6	grantové prostriedky VV7-VV10	Priemer 2011	2010	2009	2008
⊖	1.	Evanjelická bohoslovecká fakulta UK	51	52	100	65	19	57,4	1.	1.	3.
⊖	2.	Teologická fakulta TU	62	68	10	50	50	48,1	2.	5.	5.
⊖	3.	Fakulta reformovanej teológie UJS	97	61	0	38	0	39,3	3.	3.	1.
⊕	4.	Teologická fakulta KU	42	57	18	40	39	39,0	5.	2.	7.
⊖	5.	Pravoslávna bohosl. fakulta PU	46	57	9	24	41	35,4	4.	7.	4.
⊕	6.	Rímskokat. cyril. bohosl. fakulta UK	41	49	7	37	9	28,9	7.	6.	2.
⊖	7.	Gréckokatolícka teol. fakulta PU	45	58	5	19	13	28,0	6.	4.	6.

4. O ARRA

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) je občianske združenie, ktoré vzniklo v roku 2004 z iniciatívy bývalých študentských lídrov a osobností z akademického prostredia.

Poslaním ARRA je prispievať k zvyšovaniu kvality vzdelávania a vedy na Slovensku prostredníctvom aktívneho získavania, analýzy a zverejňovania všeobecne dostupných a overiteľných údajov. Hlavným cieľom ARRA je stimulovať pozitívne zmeny v slovenskom vysokom školstve. Okrem pravidelného hodnotenia kvality vzdelávania a výskumu na fakultách vysokých škôl na Slovensku ARRA realizuje aj hodnotenie výskumného potenciálu iných výskumných inštitúcií, organizuje odborné podujatia a pripravuje analýzy na súvisiace témy.

Kontakt:

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA)

Bárdošova 2/A

831 01 Bratislava

tel.: 02/ 544 322 46

e-mail: arra@arra.sk

web: www.arra.sk